

Ljubljanski nadškof
Alojz Uran med sv. birmo
v cerkvi Marije Pomočnice
v Ramos Mejiji

Foto: Marko Vombergar

Duhovno življenje

BUENOS AIRES • LETO 72 +++ 1 • JANUAR 2005

Od zgoraj in od leve: 1. in 2. Nadškof Alojz Ugan mašuje v Slomškovem domu - 3. Po sv. maši nastop otrok Slomškove šole za končanje šolskega leta (Foto: Marko Vombergar). - 4. in 5. Nadškof Ugan v Bariločah: somaševanje v kapeli Marije Auxiliadora in pozdrav srednješolcev v Hotelu Mascardi. - 6. Srečanje s ZSMŽ v Slovenski hiši. - 7. Med sv. mašo v Slovenskem domu v Črnomurju. (Foto: Terezka P. Žnidar)

V novo leto

LOJZE KUKOVICA

Vstopili smo v novo leto 2005. Za nami je nekaj pomembnih dogodkov iz preteklega leta. Naj omenim samo najbolj poznane. Tako je na verskem polju Argentina doživela izredno lepo pripravljen in množično obiskan Evharistični kongres v mestu Corrientes. Sadovi kongresa se bodo nedvomno še dolgo poznali v življenju tistih, ki so se ga mogli udeležiti. Skoro istočasno je pa papež Janez Pavel II. proglasil za vso Cerkev »Evharistično leto«, ki bo trajalo od oktobra 2004 do naslednjega oktobra.

Tudi za našo matično domovino Slovenijo je bilo nekaj važnih dogodkov, ki bodo brez dvoma močno vplivali na njeno življenje. Prvi tak dogodek: Slovenija je istočasno z devetimi drugimi državami postala polnopravna članica Evropske zveze. Slovenija je vedno bila del Evrope in Slovenci smo se imeli za Evropejce, sedaj pa smo tudi uradno postali člani te velike Evrope. Upamo, da bo vstop Slovenije v Evropsko zvezo prinesel marsikakšno korist, seveda pa tudi nove dolžnosti. To dejstvo bo Slovenijo tudi prisililo, da bo uredila mnogo doslej še nerešenih vprašanj.

Drugi važen dogodek za Slovenijo so pa bile državnozbornske volitve, ki so ustvarile Sloveniji resno možnost, da se dokončno osvobodi ostankov prejšnjega komunističnega totalitarizma, ki je povzročil naši domovini toliko gorja in zahteval toliko nedolžnih človeških žrtev in moralnega opustošenja. Upati je, da bo nova vlada znala to priložnost uporabiti v skupno dobro vseh Slovencev in da bo zmogla popraviti še toliko nepopravljenih krivic, storjenih v desetletjih »enoumja«. Pa tudi urediti že tako dolgo neurejen odnos do katoliške Cerkve.

Tretji važen dogodek za Slovenijo je bilo pa imenovanje mons. Alojza Urana za ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita. Za mnoge je to imenovanje iz Rima verjetno prišlo nepričakovano. Upam, da smem trditi, da ga je večina nas Slo-

vencev tu v Argentini veselo pozdravila. Po dveh pastoralnih obiskih med nami v Argentini – zadnji še nekaj dni pred njegovim ustoličenjem za nadškofa – smo novega nadškofa dobro spoznali kot vnetega dušnega pastirja, z zelo lepim in prijetnim značajem, pa z velikim poznanjem slovenskih razmer. Zato smo prepričani, da ne bo samo na pastoralnem, ampak gotovo tudi na drugih področjih lahko veliko dobrega storil za svoj narod. Kar mu iz srca želimo!

V svetu pa žal leto 2004 ni bilo rožnato. Vojno stanje med Izraelci in Palestinci še daleč ni končano in tudi ni videti, da bi se to kmalu zgodilo. Isto velja tudi za vojno v Iraku. In če pomislimo, da je bilo in v veliki meri je še na svetu več kot 20 vojn, ki povzročajo strahotna materialna razdejanja v že itak revnih deželah, posebej pa še toliko fizičnega in moralnega trpljenja prizadetemu nedolžnemu ▶

prebivalstvu, potem lahko rečemo, da je svetovna bilanca preteklega leta precej negativna. In če k temu pridenemo še neustavljivo bolezen SIDA, je pa sodba še bolj negativna.

In prognoza za novo leto? Tu naj se omejim samo na eno področje, namreč na moralno stanje človeštva. Tu na žalost že nekaj let doživljamo globok moralen razkroj družbe, zlasti še tako imenovanega zahodnega sveta, ki se v veliki meri istoveti s krščanskim svetom. Moralni relativizem se polašča širokih množic prebivalstva. Relativizem je nauk, po katerem ni nobenih, za vse kraje in čase veljavnih moralnih pravil in načel, po katerih bi morali ljudje uravnavati svoje življenje. Vsak naj si sam določi pravila svojega življenja.

Od kod to? Ker je vedno več ateizma v svetu, ne samo praktičnega, ampak tudi teoretičnega, namreč ljudi, ki so prepričani, da ni Boga, je naravno, da se tudi človek ne čuti nikomur odgovornega za svoje življenje. Sam je svoj gospod. Seveda če ni Boga, tudi posmrtnega življenja ni. S smrtjo naj bi se vse končalo. Čemu bi si potem v življenju ne privoščil čim več užitkov. To naj bi bil ves smisel življenja. Tako se zavračajo postopoma druga za drugo vse nam do sedaj drage vrednote moralnega reda. Najprej tiste, ki zahtevajo največ žrtev, potem pa polagoma tudi vse ostale. Po tem gledanju seveda tudi greha ni več. O grehu se danes ne sme več govoriti. Vsaj ne v nekaterih instancah. Spomnimo se le naslednjega dejstva. Bivši italijanski minister Rocco Buttiglione, katoličan, je kandidiral za evropskega komisarja za Pravičnost in Svoboščine, in ker je v neki javni avdienci uporabil besedo »greh«,

se je moral kandidaturi odpovedati.

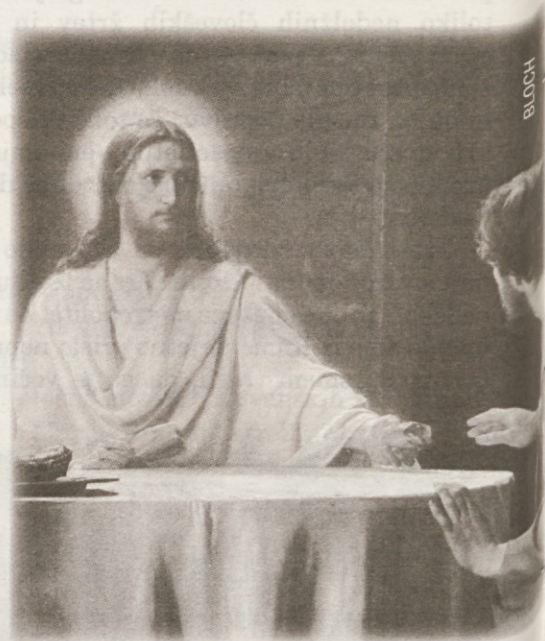
Tako danes začudeni in s strahom, kam nas bo to privedlo, vedno bolj pogosto doživljamo, da se skušajo druga za drugo rušiti moralne vrednote, ki so nam bile do sedaj same na sebi umevne in so bile vodilo našega življenja, ker pač slonijo na samem naravnem pravu in so nam bile in so nam še tako drage: zakon med enim moškim in eno žensko; družina, temelječa na nerazvezljivem zakonu; obstoj samo dveh, od same narave določenih spolov, proti uvajanju generov; absolutno spoštovanje vsakega človeškega življenja od spočetja do naravne smrti; zato tudi absolutna nedovoljenost splava in evtanazije. In še toliko drugih vrednot, proti katerim se danes načrtno bije boj in se jih hoče odpraviti in nadomestiti z drugimi: sebičnost, uživanjaželjnost, nasilje, prezir človeškega življenja in še in še.

Ta boj za prevrat vsega do sedaj veljavnega moralnega reda pa se ne godi kot nekaj spontanega. Ne, vse kaže, da ga vodijo neke skrivnostne zle sile, ki razpolagajo z mogočnimi materialnimi sredstvi in z zagrizeno voljo hočejo ustvariti nek nov svetovni red, v katerem ne bo več prostora ne za Boga ne za moralo, temelječo na njegovi volji. Človeštvo naj bi dokončno opustilo vero v nek nadzemeljski raj, vse svoje energije naj bi pa posvetilo ustvaritvi raja na zemlji, čigar edini cilj in načelo naj bi bilo uživanje, čim večje uživanje, dokler se življenje ne konča v nič, iz katerega je nastalo. Človek naj se vendarle enkrat čuti in naj tudi bo svoj absolutni gospod. Za nas kristjane ta poskus ni nov: poznamo ga že iz prvih strani Svetega pisma. ●

EVHARISTIJA, živa prisotnost Jezusa Kristusa v Cerkvi

p. MIRKO PELICON

Pričelo se je evharistično leto in papež seveda ne izgublja časa: sooča se z nerazvezljivim razmerjem med to skrivnostjo in vprašanji današnjega časa. Jasno je, da Wojtyła ne želi, da bi bila ta pobuda abstraktna: to je pobuda, ki želi prebuditi konkreten čut za evharistijo in njeno učinkovitost znotraj današnjega sveta. Izplača se, da vsak verujoč kristjan sprejme to papeževo povabilo. V vsem svojem učiteljstvu Janez Pavel II. poudarja človekove pravice. On ne govori o človeških pravicah, ampak o človekovih, kar posreduje večji smisel konkretnosti. Takšno učiteljstvo najde prav v evharistiji svoj temelj, izvor. Tvegamo, da predstavimo kr-

ščanstvo kot skupek pridig in besed, sicer lepih, a izkoreninjenih od življenja samega, ali pa, da pridigamo tako življenjsko brez vsakršne duhovne primesi, kar ne pomaga k duhovnemu napredku in blagovesti. Vsekakor je evharistija živa prisotnost Jezusa Kristusa v Cerkvi.

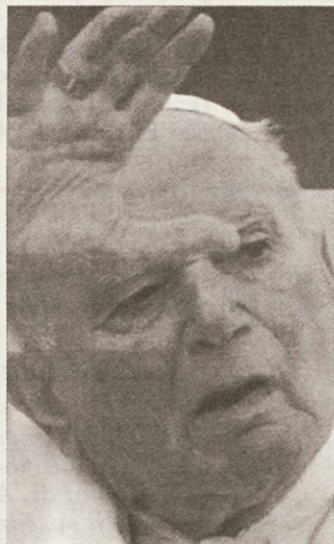
V svojem zadnjem pismu »*Mane nobiscum, Domine*« piše Janez Pavel II. o dveh učencih na poti v Emavs. Kristus jima razlaga resnico in njuno srce je goreče. Vendar, konec koncev, besede ne zadostujejo. Učenca rečeta. »Gospod, ostani z nama«. Potrebujeta žive prisotnosti. Potrebujeta prisotnost osebe, ne ideje. Če pomislimo, je ta svetopisemska podoba izredne modernosti. Vemo, da je sodobna filozofija ubrala personalistično smer, to pomeni, da ima v središču svojega razmišljanja napor, kako presegati abstraktno misel (racionalizem in idealizem sta demantirana) in jo uresničiti v odnosu, v razmerju. Personalizen poudarja kontakt, fizičnost in ta se lahko zgodi samo prek telesa, prek glasu, prek nečesa, ki je konkretno. Torej Evharistija se postavlja prav v to valovno dolžino. Je zakrament prisotnosti, osebne prisotnosti Jezusa Kristusa v vseh razsežnostih našega življenja in obstoječega. Evharistija nas vpelje v telesen odnos z živim Kristusom. Descartesov »*cogito, ergo sum*«, *mislim, torej sem*, je popolnoma presežen in z njim tudi tisti kristjani, ki so se opirali na njegovo 'shizofreno' antropologijo, izpraznjeno vsake konkretnosti. Človek brez konkretnosti umsko zboli. Kristus je telesno, fizično v evharistiji prisoten med nami. Njegova prisotnost je zdravilna v zgodovini človeštva zaradi premnogih ran, ki jih človeštvo nosi kot neznosno breme. Tudi naš prostor ni imun pred tem neznosnim bremenom. In Gospod učenca razpre ter pokaže rane, svoje rane, ter jima reče: »Ne razumeš, da je bilo vse to potrebno?« Spričo dramatičnih dogodkov moramo odkriti vrednost in pomen evharistije kot živo žrtev fizične prisotnosti našega Gospoda, Učitelja in Prijatelja Jezusa Kristusa, resničnega, živega Boga in Človeka.

Evharistija je dotik s Kristusom, ki nas naredi Njemu podobne v smrti in vstajenju. Poglejmo okrog sebe in bomo brez veliko razmišljanja zagledali opustošeno človeštvo zaradi zla v svetu: motrimo kalvarije današnjega časa! Obenem je evharistija pobožanstvenje tega, kar živimo. Na oltar položimo kruh in vino; kaj prejemamo z oltarja? Isti kruh, samo posvečen. Podobno smo poklicani, da položimo novo življenje iz rok Boga. V konkretnosti tega kruha obstaja tajnost spremenitve zgodovine. In drame naših časov niso več povod

za jok in samopomilovanje, ampak najdemo v njih smisel na račun Gospodovega vprašanja: »Mar ne razumete, da je bilo vse to potrebno?« Gospod, kaj nam hočeš razkriti v osebni zgodovini ljudi z nacizmom, s fašizmom, komunizmom, vsakovrstnim trpljenjem in ranami? Nujno je odkriti odgovor v evharistiji, ker drugače ni mogoče iti naprej in se zazreti v obzorja sedanjosti in prihodnosti. Evharistija nam vsakakor govori, da s Kristusom smrt nosi seme blagoslova vstajenja! ●

»CERKEV BOM VODIL, DOKLER BO GOSPOD TO HOTEL IN DOPUŠČAL!«

Papež je praznoval že 26. leto vodenja Cerkve

Papež Janez Pavel II. je v soboto, 16. oktobra, obeležil 26. obletnico pontifikata, se pravi: 26 let je papež že na čelu Cerkve. 84-letni poljski papež Karol Wojtyła je vodenje Cerkve prevzel 16. oktobra 1978. Do Petrovega prestola in težav, ki jih prinaša, pa je papež prehodil dolgo pot.

Papež se je kot Karol Jožef Wojtyła rodil 18. maja 1920 v poljskih Wadowicach. Leta 1938 je odšel v Krakov na študij polonistike, ukvarjal se je z gledališčem in literaturo, v prvih letih druge svetovne vojne pa se je odločil, da bo postal duhovnik, pa čeprav je delal tudi v tovarni in tako spoznal поблиže tudi delavski svet.

Po končanem bogoslovju v tajnem semenišču je Wojtyła odšel na nadaljevanje študija v Rim, učil se je tudi tuje jezike in se nato z doktorsko disertacijo vrnil v domovino. Opravljal je duhovniško službo in bil univerzitetni profesor v Krakovu in Lublinu. Leta 1958 je postal krakovski pomožni škof, leta 1964 nadškof in leta 1967 tudi kardinal. Za 264. papeža rimskokatoliške Cerkve so po 456 letih njega kot prvega, ki ni Italijan, kardinali izvolili v konklavu 16. oktobra 1978.

Jasno je, da je v teh kratkih vrsticah zajet le delček bogatega papeževega življenja, pravzaprav njegovi najbolj osnovni podatki. V 26 letih vodenja Cerkve je papež svoj nauk predstavil na 90.000 napisanih straneh, ki jih je Vatikanska knjižnica izdala v 55 delih. Njegovo najnovejšo knjižno

delo so razmišljanja o 20. stoletju z naslovom Spomini in identiteta; knjigo bodo izdali spomladi prihodnje leto. Gre za papeževe pogovore in razprave z dvema filozofoma in za njegova razmišljanja o komunizmu in nacizmu prej ter seveda tudi o današnjem človeku, ki je stisnjen med kapital, blaginjo, moralni nered, revščino in razčlovečen svet, a je po papeževem mnenju prav v tem svetu treba najti prostor za dostojanstvo za vsakega človeka.

Sveti oče Janez Pavel II. je marca z 9280 dnevi, ki jih je preživel kot prvi mož Cerkve, postal papež s tretjim najdaljšim papeževanjem, ki ga zadnje čase vse bolj označujeta bolezen in starost. Nekateri celo napovedujejo, da bi papež Janez Pavel II. lahko presegel tudi rekord papeža Pija IX. (1846-78),

ki je z izjemo svetega Petra vladal najdlje v zgodovini Cerkve. Pij IX. je bil na čelu Cerkve skupno 31 let in sedem mesecev. Janez Pavel II. pa bi, če bi ostal na položaju do svojega 90. leta, ta rekord presegel. Po podatkih Vatikana je sveti Peter kot prvi papež po različnih zapisih vodil Cerkev 34 oziroma 37 let.

To so seveda ugibanja, ki se jim nasmehne tudi sveti oče, ki se večkrat pošali iz svoje starosti in bolezn, kot se tudi samo še posmeje, ko bere, da bo zaradi Parkinsonove bolezni odstopil. Naš sveti oče je mistik in velik kristjan, ki s svojim življenjem izpričuje vero in vdanost Kristusu do konca, kajti vsako vstajenje dosežeš le tako, da greš prek Golgote, s križem na rami.

Tega današnji svet ne razume, pravzaprav noče razumeti in tudi zato predvsem zahodne tiskovne

agencije vedno znova ugibajo, kdaj bo papež odstopil... Papež pa se kljub zdravstvenim težavam tudi v prihodnje ne namerava odpovedati apostolskim potovanjem v tujino. Tako so njegovi predstavniki te dni le odpotovali v Köln, kjer naj bi se papež avgusta prihodnje leto pridružil mladim vernikom na Svetovnem dnevu mladih.

»Želim izraziti hvaležnost vsem, ki so mi ob obletnici izvolitve na sedež svetega Petra namenili svoje čestitke in so molili zame,« je dejal sveti oče v nedeljo, ko se je zahvalil za čestitke vsemu svetu. Ob tem je ponovil, da namerava opravljati poslanstvo papeža, dokler mu »bo Gospod to dopuščal«.

Papež pa je tudi napovedal začetek evharističnega leta, ki bo trajalo do oktobra prihodnje leto.

JUP

CERKEV V EVROPI

Kaj lahko Cerkev nudi Evropi in Sloveniji

Pod tem naslovom je imel predavanje mariborski pomožni škof dr. Anton Stres v župniji sv. Simona in Juda Tadeja v Črnučah v Ljubljani. Poročilo je napisala notredamka s. Darja Krhin. Objavljamo ga, ker so ugotovitve predavanja kljub naslovu veljavne vsepovsod po svetu, ne samo v Evropi.

Ko govorimo o Cerkvi v Evropi, pri tem mislimo na vseh 43 držav, od Atlantika do Urala in ne samo na tiste, ki sestavljajo Evropsko unijo. Evropo je naredilo krščanstvo, če Evropa to prizna ali ne. Evropa je ideja; v Evropi se je skozi dva tisoč let nekaj dogajalo, zgodilo: krščanstvo se je v Evropi razširilo in jo oblikovalo v to, kar je: skupnost, ki temelji na skupnih vrednotah.

Zakaj je vprašljiva tako imenovana "krščanska" Evropa? Zato, ker je vprašanje, koliko je še,

oziroma koliko hoče biti krščanska. Odločilno vlogo pri tem so imeli samostani, zlasti benediktinski, ki so prinesli zaklade antične kulture v krščanski obliki. Vprašanje je, koliko taka še hoče biti. Danes so namreč prisotne krščanstvu močno nasprotni sile, ki hočejo znikati prispevek krščanstva. Krščanstvo v Evropi ni več samoumevno, vsakdo se mora zanj odločiti. Človeka oblikuje njegova kultura, civilizacija, sredi katere živi. Evropska družba je sekularizirana; ljudje sledijo ekonomskim in drugim idejam. To pomeni, da v njej verske vrednote niso več odločilne. Vsaka generacija se mora ponovno odločiti zanje.

Evropa bo kmalu misijonska dežela. Ljudje se sicer še imajo za kristjane, vendar je to bolj navada, kot pa odločitev za Jezusa Kristusa. Ljudje sledijo svojemu toku. Zato je treba mlade vzgajati za to, da se bodo zavestno odločili, da so kristjani, da so katoličani. Vedno več ljudi vedno manj ve o

Jezusu; prisotne so mnoge zmote in predsodki glede krščanstva. Zato je v Evropi vedno večja potreba po "prvem" oznanilu, saj mnogi že osnovnih pojmov ne poznajo več.

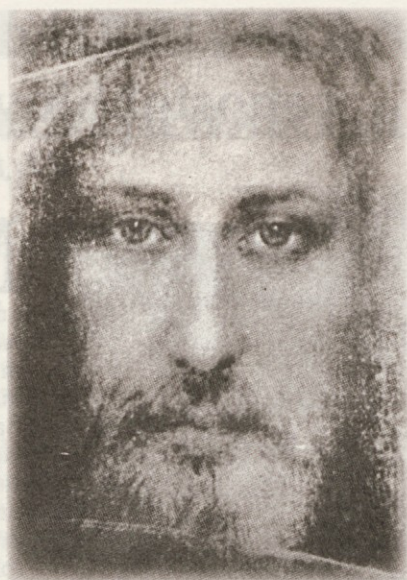
Evropska kultura na splošno ni zdrava, v njej je kriza upanja. V njej ni več prvotnega navdušenja po združevanju, ki je bilo značilno za prvih sedem držav. Danes to združevanje vodijo bolj ekonomski razlogi. Ta kriza upanja se kaže v padcu rodnosti in v upadanju duhovnih poklicev; označuje jo strah

pred dokončno odločitvijo; v krizi je družina, ker ni zaščitena in ker se priznava istospolnost družine; globalizacija poteka po cellem svetu in tudi v Evropi in to na škodo revnih; pri ljudeh je manj solidarnosti in prostovoljstva; prihaja do tihega odpada od Jezusa Kristusa, zato je med ljudmi vedno več verskega dvoma, ki vodi v moralni relativizem; edini raj, v katerega upajo, je znanost in tehnika.

Po drugi strani pa je vera na preizkušnji zaradi množice nazorov in ver. Ob tem se izgublja spomin na krščansko dediščino, na to, kar je dalo krščanstvo, na njegovo zgodovino, svetništvo, umetnost. Širi se verski agnosticizem in brezbriznost. Nevera je dejansko samoumevna, vero se mora braniti in upravičevati; v političnem, kulturnem in drugih okoljih je 'normalno' biti neveren; veren se mora zagovarjati.

Spričo tega stanja je najprej potrebno **zaupanje**: Jezus od svojih učencev pričakuje, da se ne bodo bali. Sodelavci Boga so lahko samo ljudje, ki imajo v sebi močno zaupanje. To zaupanje temelji na Jezusovem vstajenju. Njegova zmaga je dokončna. Jezus je svoje učence pripravljaj na to, da bodo mala črda. To je za nas pomembno, da svoje situacije ne jemljemo tragično, temveč kot tisto, kar je Jezus predvidel. Brez upanja pride do gnilih kompromisov s kulturo okolja. Če se kdo zanima za vero, išče nekaj, kar drži. Če se bomo odpovedali temeljnim resnicam, ne bomo verodostojni. Evropska skušnjava je namreč svet brez Boga ali celo proti njemu, kar se kaže v sodobnih tendencah v evropski kulturi.

Evropa pa ni samo področje krize, temveč tudi upanja polnih dogajanj in dogodkov. V Evropi vlada svoboda in Cerkev je svobodna za svoje poslanstvo. Večja je tudi zavest poslanstva vseh in to je izredno pomemben pojav. V Evropi je zelo močna zavest, da se je treba spraviti in sodelovati. V Cerkvi nastajajo številna nova misijonska in velikodušna duhovna gibanja. V Evropi se bje boj za primat etičnih in materialnih vrednot. Evropa

brez etike, brez duhovnih vrednot ne bo obstala. Dušo, ki jo potrebuje, lahko dobi samo od vere.

V tem pluralnem svetu je pomembno, da človek ve, kaj veruje. Kristjani se moramo zavedati, da je Jezus Kristus dokončno razodetje Boga. To je bistvo naše krščanske vere. Za nas je važno, da si ne pustimo vzeti poguma. Zato je treba dati novega zagona proti neke vrste utrujenosti, pa tudi, da se povežemo v Cerkvi in med kristjani. Vse to govori o notranji gotovosti in prepričanju.

Cilj našega oznanjevanja je Jezus Kristus in ne karkoli. Jezus ni samo velik humanist; on je učlovečen Božji sin, ki je vstal od mrtvih in ta vstali živi v Cerkvi, ki je združenje z zelo specifično podobo: je zakrament, je božje ljudstvo, ki ga je ustanovil Jezus Kristus, njen cilj pa je, da naprej posreduje krščanske resnice. K oznanjevanju smo poklicani vsi člani Cerkve. Misijonarji smo že v moči krsta. Oznanjamo zato, da bi drugi naprej oznanjali. Za to je potrebna zrela vera, ki ni odvisna od okolja, brez polovičarstva in lahkih rešitev. Zato pravimo, da je pogoj za novo evangelizacijo svetost.

Kakšni so dejavniki nove evangelizacije? Najprej so potrebni verodostojni oznanjevalci. Zelo potrebno je, da vemo, kdo smo, da poznamo Sveto pismo, v katerem

je vse izročilo naših prednikov v veri. Potrebno je poznanje teologije za duhovno rast in zrelo vero. Ne smemo se odpovedati eni nalogi: evangelizaciji kulture, ekonomije, politike, umetnosti. Ne smemo se zapirati v geto, kjer nam je lepo. Za to je predvsem potrebna organska in dosledna pastoralna mladina, pri čemer imajo pomembno vlogo katoliške šole. Drugi pomemben dejavnik pa je etično usposabljanje ljudi, ki delajo v medijih. Ne smemo pa tudi pozabiti, da se je krščanstvo iz Evrope širilo po misijonarjih po vsem svetu. Zato je potrebna odprtost za potrebe vesoljne Cerkve, kljub težavam, ki jih imamo sami.

Da bi ohranili in okrepili našo vero, da bi imeli upanje, pa ne smemo pozabiti, da »brez praznikov upanje nima kje prebivati«. Prazniki naredijo leto lepo, dajejo žlahtnost in sočnost našemu času. Pri tem je važen pomen, ki ga ima nedelja kot Gospodov dan. Krepite je treba smisel za skrivnost, za pomen zakramentov, zlasti evharistije in sprave, za molitvene skupine, ki so kot reakcija na puščobo okolja, v katerem živimo. Prav je treba oblikovati tudi ljudske pobožnosti: ne smemo jih odpravljati, ampak jim dati vsebino, ki navdušuje.

Ko je škof Stres govoril o ljubezni, kot najboljši oznanjevalki evangelija, je najprej naglasil solidarnost, ki je vedno bolj potrebna, saj je liberalizem najbolj sovražen prav veri in solidarnosti; sociološko je namreč dokazano, da je čut solidarnosti, to je skrb za uboge, bolne, šibke, zapostavljene najmočnejši tam, kjer je najmočnejši čut za krščansko vero. Druga skrb pa je skrb za družino, ki ostaja temelj družbe. O družini in zakonu je treba govoriti resnico: odgovornost družine ne more sprejeti nase nobena druga skupnost. Mlade je za zakon treba vzgajati. Nasproti kulturi smrti, splavu in evtanaziji, je treba naglašati kulturo življenja, kajti vsak človek je nosilec nepriemerljivega dostojanstva.

Ob koncu je škof Stres spregovoril še o nalogah na področju družbene pravičnosti, ki se kažejo pri vprašanju brezposelnosti, v od-

govorni uporabi zemeljskega bogastva. Družbeni nauk Cerkev je naravnani razvojno, tako, da bi ljudi, ki potrebujejo našo pomoč, bilo vedno manj in to bi bil na predek celotne družbe. Nov problem so priseljenci in tujci, ki zahtevajo novo krščansko gostoljubnost. Evropa ne more sprejeti vseh, mora pa biti gostoljubna. Cerkev pa mora postati Cerkev blagrov, moči in pravičnosti. Evropa krščanstvo potrebuje!

Škof Stres je ob evropskem združevanju omenil tudi dejstvo, da je v njej Cerkev razdeljena. Cerkev v združeni Evropi ne sme ostati sprta, saj je najstarejša priča edinosti v različnosti, ki je znala združevati. V poenoteni Evropi kristjani ne smemo dati zgled sprtosti in razdeljenosti. - Omenil je dve telesi, ki v Evropi posebej delata za povezanost in sicer Svet Evropskih škofovskih konferenc in Komisija škofovskih konferenc Evropske Unije. Končal je z željo, da bi povezanost katoliške Cerkve v vseh deželah Evrope skupaj z ostalimi kristjani delati za to, da bi Evropa imela dušo!

Iz Ave Maria

KRATKE NOVICE

FRANCIJA – Predsednik francoske škofovske konference nadškof Jean-Pierre Ricard je v pogovoru za dnevnik *Le Monde* posvaril pred 'pohudičenjem' islama, dodal pa je, da je potrebna previdnost pred 'osvajajočim islamom'. Sicer pa ne smemo mešati islama, fundamentalizma in terorizma, saj bi bilo tako nemogoče razmišljati, kakšno mesto pripada islamu.

Nadškof se ne strinja s prepovedjo uporabe verskih znamenj v šoli. Meni, da ni mogoče reševati verskih vprašanj s prisilo. Ne boji se, da bi islam konkuriral katoliški Cerkvi. Nasprotno: prisili te, da začneš razmišljati o svoji veri. V katoliški šoli v Bordeauxu so se v mesecu posta ramadamu islamski učenci hoteli postiti. To je spodbudilo katoliške učence, da so začeli premišljevali, kako si oni pritrjujejo pri hrani. (*Ave Maria*)

PAVLIN II., oglejski patriarh apostol Slovencev - umrl 802

11. januar

Stolnica sv. Marije v Ogleju, v 8. stol.
– sedež patriarha Pavlina.

Na ozemlju, kjer danes živimo Slovenci, so se naši predniki naselili po letu 568. Takrat so se od tod umaknili Langobardi, ki so ustanovili lastno državo v Italiji. Meja med Slovenci in Langobardi je tekla po robu Furlanske nižine. Slovenski mejaši na severu so bili Bavarci in meja z njimi je potekala nekako po slemenu Visokih Tur. Slovenci so imeli samostojno kneževino Karantanijo; njeno prebivalstvo je bilo pokristjanjeno pod drugim krščanskim knezom Borutom (ok. 751-769).

Južni predeli slovenskega ozemlja (Kras, Posočje, Posavje) so bili pokristjanjeni malo kasneje - po letu 791, ko je Karel Veliki uničil obrsko državo v Podonavju. Tod so misijonarili blagi menihi iz Štivan pri Devinu. Misijonsko delo pa je organiziral in vodil oglejski patriarh sv. Pavlin II., zato mu po pravici gre naslov »apostol Slovencev«. Bil pa je tudi eden

vodilnih škofov tedanje krščanske Evrope.

Do leta 776, ko se je sholastik (izobraženec ali učenjak) Pavlin prvič sestal s Karlom Velikim, ne vemo o njem skoraj nič. Verjetno je izšel iz stare furlanske rodbine v Ogleju ali okolici ali morda celo v Čedadu. Starši so mu omogočili najvišjo izobrazbo. Leta 776, ko je Karel Veliki zatrl upor langobardskih voditeljev v Furlaniji, je petdesetletni Pavlin od tega frankovskega vladarja dobil v dar veliko posestvo. Obenem ga je povabil na svoj dvor, v palatinsko šolo. Tam je vladar zbiral največje učenjake tedanje dobe, ki so opravljali službo učiteljev, zaupal pa jim je tudi razne državniške naloge. Med svojim desetletnim bivanjem na dvoru je Pavlin poglobil svoje znanje, pridobil si je tudi nekaj državnih izkušenj. Leta 787 je bil izpraznjen patriarški sedež v Ogleju. Karel Veliki je papežu Leonu III. predlagal, naj na odgovorno mesto oglejskega patriarha imenuje Pavlina in papež je cesarjevo željo izpolnil.

Kot oglejski patriarh je Pavlin II. zaslovel po svoji izredni bogoslovni modrosti. Napisal je več del, v katerih je branil pravo vero, zlasti nauk o sveti Trojici in o Marijinem božjem materinstvu. Pisal je tudi vzgojne spise. Spesnil je tudi več hvalnic, ki so jih prepevali pri bogoslužju. Znal je tudi živo in prepričevalno nastopati v javnosti. Leta 796 je sklical pokrajinski koncil v Čedadu, kjer je pokazal izredno organizacijsko sposobnost. Uvedel je vrsto predpisov, ki so se obdržali dolga stoletja.

Še pred tem zborovanjem pa je patriarh Pavlin obiskal kraje, kjer so bili naseljeni Slovenci. Sestal se je s prijateljem - salzburškim nadškofom Arnom in drugimi misijonskimi sodelavci. Takrat sta se oba cerkvena kneza dogovorila, da bo meja med oglejskim in salzburškim misijonskim področjem reka Drava. Ta meja je bila uradno določena leta 811, držala pa je vse do leta 1786. Na sinodi v Čedadu je določil smernice za misijonsko delo med Slovenci, ki je bilo zelo uspešno. Življenje tega velikega moža se je izteklo 11. januarja leta 802. Prezgodaj, da bi videl sadove svojega načrta za krščansko vzgojo Slovencev južno od Karavank in na desnem bregu Drave.

SILVESTER ČUK

ALOJZ URAN - novi ljubljanski nadškof

Kdo je škof Uran

Msgr. Alojz Uran se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah v župniji Šmartno pod Šmarno goro v kmečki družini kot zadnji od treh otrok. Maturiral je leta 1964 na bežigrajski gimnaziji v Ljubljani. Po študiju na Teološki fakulteti v Ljubljani ga je nadškof Jožef Pogačnik na praznik apostolov sv. Petra in Pavla 29. junija 1970 posvetil v duhovnika. Novo mašo je imel 12. julija 1970 v domači župniji Šmartno pod Šmarno goro.

Svojo prvo duhovniško službo je kot stolni vikar (kaplan) nastopil v stolni župniji sv. Nikolaja v Ljubljani, kjer je ostal do leta 1973. Od leta 1973 do 1977 je bil na študiju v Rimu. Na katehetskem institutu pedagoške fakultete Papeške salezijanske univerze je opravil katehetsko pedagoško specializacijo in leta 1977 študij zaključil z magisterijem o katehezi odraslih. Po vrnitvi v Ljubljano je istega leta postal rektor malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani. Leta 1980 je bil imenovan za župnika velike župnije Ljubljana - Šentvid in jo opravljal vse do škofovskega imenovanja. To so bila leta intenzivnega in zelo uspešnega pastoralnega dela, ko se je seznanil s problemi sodobne pastorale. Poleg tega je bil od leta 1981 prodekan zahodnega dela ljubljanske dekanije in pozneje dekan nanovo ustanovljene dekanije Ljubljana - Šentvid.

Dne 16. decembra 1992 ga je sveti oče papež Janez Pavel II. imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa. 31. decembra 1992 je bil imenovan za kanonika in dekana stolnega kapitlja ter za arhidiakona prvega arhidiakonata. Na praznik Gospodovega razglasenja 6. januarja 1993 ga je v škofa v Rimu posvetil papež Janez Pavel II. Ob posvečenju si je za škofovsko geslo izbral besede »Da, Oče« .

V ponedeljek, 25. oktobra 2004, ob 12. uri je papež Janez Pavel II. imenoval msgr. mag. Alojza Urana za ljubljanskega nadškofa in metropolit. Novi nadškof in metropolit msgr. mag. Alojz Uran je prevzel nadškofijo v kanonično posest s slovesno umestitvijo v nedeljo, 5. decembra 2004, ob 16.00 v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja. Do tedaj je nadškofijo vodil doseđani nadškofijski upravitelj msgr. Andrej Glavan. Škofovsko geslo novega nadškofa: Da, Oče!

V svojem nagovoru navzočim pri razglasitvi imenovanja je novi metropolit in ljubljanski nadškof Alojz Uran dejal: »Najprej želim ponoviti še enkrat svoje škofovsko geslo, ki sem ga izrekel pred skoraj dvanajstimi leti: 'Da, Oče!' V tem geslu vidim tudi vse svoje upanje in svoje delo. Poskušal bom, po svojih močeh, izpolnjevati in uresničevati to geslo, da

Uradno imenovanje iz Vatikana je v Ljubljani razglasil – mimogrede, v lepi slovenščini – apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello. Ime novega nadškofa je bilo za marsikoga veliko presenečenje, saj se dosednji pomožni škof Uran ni pojavljal v raznih ugibanjih o možnem nasledniku nadškofa Rodeta.

bi vedno in povsod izpolnil tisto, kar Bog od mene pričakuje. Zahvaljujem se svetemu očetu za zaupanje in mu po apostolskem nunciju izrekam spoštovanje in hvaležnost. Prav tako pozdravljam v tem trenutku v duhu vse slovenske škofove, duhovnike, redovnike, redovnice, vse sodelavce v pastoralnem in cerkvenem življenju. Posebej prosim bolnike, ostarele, onemogle, tiste, ki z molitvijo in žrtvijo veliko doprinesete za dobro, za rast Cerkve in našega naroda, da me vključite v svoje molitve. Zaupam, da bo Gospod dajal dovolj razsvetljenja in moči za težko in odgovorno nalogo. Zaupam tudi svojim sobratom v škofovstvu, duhovništvu in drugih cerkvenih službah, da mi bodo stali ob strani. Hvala lepa.«

Ljubljanski nadškofijski sedež je bil izprazen z imenovanjem in odhodom nadškofa dr. Franca Rodeta, 21. aprila 2004, v Rim, za prefekta Kongregacije za ustanove posvečenega in skupnosti apostolskega življenja.

Msgr. Alojz Uran je 34. rezidencialni škof ljubljanske nadškofije in četrti metropolit po obnovi ljubljanske metropolije leta 1969 ali peti metropolit v zgodovini ljubljanske (nad)škofije.

Pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu

Bil je član Škofijskega in Medškofijskega katehetskega sveta, član in voditelj komisije za duhovne poklice ter predavatelj na Teološkopastoralni šoli, ki deluje v okviru Teološke fakultete v Ljubljani, v ►

OBISK

Ijubljanskega nadškofa in metropolita

msgr. ALOJZA URANA V ARGENTINI

METKA MIZERIT

Zveseljem smo pričakovali, da nas obiše škof Alojz Uran in birma naše otroke, ko smo zvedeli, da je bil imenovan za ljubljanskega nadškofa in metropolita. Vseeno je gospod nadškof v sredo, 10. novembra, prišel med nas. Na mednarodnem **LETALIŠČU EZEI-ZA** ga je pričakoval delegat dr. Jure Rode s slovenskimi dušnimi pastirji. Pozdravil ga je tudi predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj ter nekateri predstavniki ustanov in organizacij. Deklica in fantek v narodni noši sta mu izrekla dobrodošlico in mu podala slovenski šopek. Po kratkem obisku Slovenske hiše v Buenos Airesu se je nadškof že odpeljal na mestno letališče, odkoder je poletel v Bariloche.

Na **LETALIŠČU V BARILO-CHAH** ga je pričakala velika skupina rojakov. Že prvi večer je imel nadškof Uran pogovor s kandidatom, ki sta želela prejeti zakrament svete birme. Razložil jima je pomen in smisel tega zakramenta

zanju in za vse občestvo. Naslednjega dne zjutraj so se zbrali pri g. nadškofu v hotelu Mascardi šolarji višjih dveh razredov slovenske šole Jakob Aljaž in dijaki Slovenskega srednješolskega tečaja dr. Vojko Arko. Tja jih je pripeljal dušni pastir Branko Jan, ki je bil ves čas tudi nadškofov šofer. Po skupni maši so se peljali do vznožja Tronadorja, si ogledali Črni ledenik, se peljali do gostišča, ki ga imajo v bližini Jermanovi, in tam pokosili. Po južini so šli do konca doline, kjer pada z vrha ledenika mogočen slap Hudičevo grlo, in od tam gledali plazove snega in ledu. Pot domov je potekala v prijetnem pogovoru pa tudi v molitvi rožnega venca. Z nadškofovo razlago skrivnosti so premolili vse štiri dele rožnega venca. Osrednja prireditev ob zelo številni udeležbi rojakov je bila v petek, 12. novembra, zvečer v kapeli zavoda Maria Auxiliadora.

Med slovesno koncelebrirano sveto mašo je nadškof podelil zakrament sv. birme obema birmancema. Po cerkveni slovesnosti se je vsa družba podala v hotel Mascardi ob istoimenskem jezeru na slavnostno večerjo, med katero ni manjkalo pozdravov, govorov ne nastopov šolske mladine. Za konec so skupaj zapeli Angelček varuh moj. Že prej si je nadškof osvojil bariloške rojake s svojim prisrčnim nastopom. Ko pa je prisotne presenetil s pesmijo Mami po mehikanski Palomi, jih je naravnost navdušil. Naslednjega dne so se Bariločani na letališču poslovili od nadškofa s pesmijo: "Oj zdaj gremo..."

Ko se je vrnil visoki gost v Buenos Aires, se niti ni mogel dobro odpočiti, že je v družbi dr. Jureta Rodeta odletel **V MENDOZO**, kjer ju je **NA LETALIŠČU V SALONU VIP** sprejela skupina rojakov s tamkajšnjim dušnim pastirjem Jožetom Hornom. Tam so jima nazdravili z dobrim mendoškim vinom in izrekli nadškofu dobrodošlico. V nedeljo, 14. novembra, je v Slovenskem domu vodil slovesno koncelebrirano sveto mašo in podelil zakrament svete birme štirim birmancem ob množični prisotnosti mendoških rojakov. Ob vstopu v cerkev je pevski zbor, ki ga vodi Argentinec Diego Bosquet, sprejel nadškofa z mogočno Ti si Peter skala v Bajukovi priredbi. Med sveto mašo je slovenski mendoški oktet občuteno zapel ruski Očenaš (Rimski-Korsakov), po obhajilu pa K Tebi želim, moj Bog. Cerkevna slovesnost se je končala z zahvalno pesmijo in Marija skoz življenje. Sledilo je slavnostno kosilo z govori in petjem, oglasila pa se je tudi skupina Los Chañares s svojimi melodijami na harmonikah. Naslednjega dne je župnik

Novem mestu, v Kopru in v Novi Gorici. Bil je tudi voditelj Škofijskega odbora za duhovne poklice in odgovoren za duhovne poklice pri Slovenski škofovski konferenci. Leta 1996 je pripravljal in koordiniral prvi papežev obisk v Sloveniji. Od leta 2000 je delegat SSK za pastoralo med Slovenci po svetu in v zamejstvu.

Skoraj enajst let je ob številnih birmah in slovesnostih ter na pastoralnih obiskih dobro spoznal župnije v nadškofiji. V župnije je vedno prinašal vedrino in utrjeval vernike v veri in v trdnem upanju v zmago dobrote in pravičnosti.

Iz *Nedelje*

Janez Cukjati peljal g. nadškofa v družbi dušnega pastirja Jožeta Horna v mendoške Ande, da bi vsaj od daleč videl sedemtisočmetrsko Aconcaguo. V Puente del Inca so obiskali grob Jožeta Kastelica, slovenskega dušnega pastirja, ki se je ponesrečil na tej gori. V torek, 16. novembra, je nadškof obiskal nekatere ostarele rojake, zvečer pa imel za mladino, ki se je zbrala v velikem številu, v Slovenskem domu sv. mašo, po njej pa z njo srečanje. Izredni so bili ti dnevi za Slovence pod andsko kordiljero.

V Buenos Aires se je vrnil v sredo, 17. novembra. Isti dan je bil **SPREJEM V SLOVENSKI HIŠI**. Gospod nadškof Alojz Uran je maševal v cerkvi Marije Pomagaj. Z njim so somaševali dr. Jure Rode, pater dr. Alojzij Kukovica, g. Toni Bidovec in g. Franci Cukjati. Pri maši je bilo ljudsko petje, ki ga je spremljala na orgle Terezka Prijatelj Žnidar. Po sv. maši je bil sprejem v veliki dvorani škofa Rožmana. Delegat dr. Jure Rode je v imenu duhovnikov in rojakov, pozdravil nadškofa Alojza Urana in mu izrekel dobrodošlico med nami. Nadškof se je zahvalil za prisrčen sprejem in poudaril, da je vesel, da je pred sprejemom nove odgovornosti in dela še mogel potovati v Argentino. Sledil je okusen prigrizek, ki so ga pripravile gospe ZSMŽ. Gospod nadškof se je prijazno pogovarjal z vsemi prisotnimi.

Naslednji dan v četrtek, 18. novembra, se je **SREČAL S SLO-**

FOTO: MARKO VOMBERGAR

VENSKIMI DUHOVNIMI. Dopoldne so se pogovarjali o pastoralnem delu med Slovenci. Ob 12. uri so vsi duhovniki somaševali z g. nadškofom. Po skupnem kosilu v Slovenski hiši so imeli sestanek.

Isti dan zvečer je nadškof obiskal Slovenski dom **V CARAPACHAYU**. Ob osmih je bila sv. maša. Z nadškofom je somaševal dr. Jure Rode, ljudsko petje pa je spremljalo daritev. Po sv. maši je nadškofa pozdravil predsednik Doma Franci Žnidar ter mu izrekel prisrčno dobrodošlico. Šolski otroci so ga pozdravili z recitacijo in zapeli dve pesmi. Nato so se predstavili birmanci in povedali, kako so se pripravili na prejem zakramenta. Najmlajši šolski otroci, oblečeni v narodne noše, so zaplesali gorenjski ples. Sledil je prigrizek in sproščen, prijazen pogovor z nadškofom, ki zelo rad pije, zato so tudi vsi skupaj zapeli več narodnih pesmi.

Petek je nadškof Alojz Uran **POSVETIL BIRMANCEM, njihovim staršem in botrom**. Zbrali so se v Slovenski hiši, v Dvorani škofa Rožmana, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička. Ko je prišel nadškof, ga je pozdravil delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Zahvalil se mu je, da si je kljub imenovanju za ljubljanskega nadškofa in metropolita vzel čas in prišel birmat slovenske otroke v Argentino. Nadškof se je zahvalil za pozdrav. Vsi skupaj so se s pesmijo priporočili Svetemu Duhu. Nato se je začelo spraševanje. Vsak birmanec je šel k nadškofu in odgovoril na vprašanje. Snov je bila Sveto pismo, rožni venec in razne molitve. Potem je bila skupna vaja za obred sv. birme. Nato so birmanci obnovili krstne obljube. Za konec pa so zapeli pesem: »Hvala večnemu Bogu«.

Isti večer se je nadškof srečal **S ČLANI MEDORGANIZACIJ-**

FOTO: MARKO VOMBERGAR

SKEGA SVETA. Na srečanju sta bila tudi delegat dr. Jure Rode in g. Franci Cukjati. Zaradi odsotnosti predsednika Zedinjene Slovenije Lojzeta Rezlja, je nadškofa pozdravila podpredsednica, prof. Neda Vesel Dolenc. Izrekla mu je prisrčno dobrodošlico in mu na kratko predstavila Medorganizacijski svet, ki pod okriljem ZS družijo krajevne domove, organizacije in ustanove v Argentini. Nadškof se je zahvalil za sprejem in poudaril misel o važnosti sodelovanja in povezanosti med slovenskimi domovi in organizacijami. Po uradni predstavitvi se je razvil živahen pogovor pri pogrnjenih mizah, prigrizku ter dobri kapljici.

V soboto 20. je nadškof Alojz Uran obiskal **radijsko oddajo OKENCE V SLOVENIJO**, kjer je imel razgovor z vodjem Mirkom Vasletom in odkoder je poslal svoj pastirski blagoslov vsem poslušalcem te oddaje, s katerimi se ne bo mogel srečati osebno, ker so oddaljeni ali bolni.

Zvečer je nadškof Alojz Uran pohitel v Slovenski dom **V SAN MARTINU**. Najprej je bila sv. maša v zavodu presvetaga Srca Jezusovega. Z gospodom nadškofom je somaševal delegat dr. Jure Rode, prepeval pa je Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Kastelic. V Domu je nadškofa pozdravil predsednik Tone Kastelic, kulturni referent Viktor Leber pa mu je predstavil delova-

nje številnih organizacij. Nadškof Uran se je zahvalil za prisrčen sprejem. Pevski zbor je zapel nekaj pesmi, nato pa je sledil prijateljski razgovor. Vsi navzoči so bili pogoščeni z okusnim prigrizkom. Ob petju slovenskih pesmi so vsi preživeli lep večer.

Gotovo je bil **DAN SVETE BIRME** najlepši čas obiska nadškofa in metropolita Alojza Urana. Bilo je 21. novembra, na nedeljo Kristusa Kralja vesoljstva. Že zgodaj popoldan so se začeli zbirati birmanci in botri, starši in sorodniki v prostranem parku zavoda Don Bosco v Ramos Mejiji. Bazilika Marije Pomočnice kristjanov je bila lepo okrašena. Rojaki so jo napolnili do zadnjega kotička. Slovesnost sv. birmine se je začela ob 16. uri, ko so birmanci v spremstvu botrov vstopili v cerkev in zasedli klopi, ki so bile pripravljene zanje. Njim je sledila vrsta duhovnikov z g. nadškofom, ki so z njim somaševali. Začela se je slovesna sv. maša, med katero je nadškof podelil zakrament sv. birmine stvema mladostnikoma. Na koru je prepeval Mešani pevski zbor iz San Justa, ki ga vodi prof. Andrejka Selan Vombergar. Na orglah jih je spremljala Anka Savelli Gaser. Med obhajilom, ki ga je prejelo veliko število rojakov, je bilo ljudsko petje. Pri nagovoru je nadškof govoril o pomembnosti sv. birmine in o krščanski vzgoji v današnjem razkristjanjenem svetu. Posebej je spodbujal mlade birmance, naj se v življenju oklepajo Boga, naj bo Kristus njihov prijatelj, saj se nanj lahko zanesejo. On jih ne bo nikoli zapustil. Po končani sv. maši se je nadškof fotografiral skupaj z birmanci, ki jim bo gotovo ostal lep spomin na ta pomemben dogodek v njihovem duhovnem življenju. V parku pred bazilikom so se rojaki še nekaj časa zadržali v pogovoru s prijatelji in znanci.

V ponedeljek, 22. novembra, je nadškof Alojz Uran obiskal **SLOVENSKO VAS**. Tik pred sv. mašo je prišel na obisk tudi krajevni škof msgr. Frassia. Nadškof Alojz Uran je somaševal z domačimi duhovniki lazaristi, gg. Jožetom Bokaličem,

Jakom Barletom, Pavlom Novakom in župnikom iz Longchamps Mirkom Grbcem. Med sv. mašo je nadškof podelil zakrament sv. birmine devetim mladostnikom. Po sv. maši so se vsi zbrali v Hladnikovem domu, kjer je nadškofa pozdravil podpredsednik Društva Peter Rot. Podaril mu je knjigo, ki so jo izdali ob petdesetletnici Slovenske vasi. V imenu župnijskega sveta in vse verske skupnosti je spregovoril dr. Andrej Fink, ki se je nadškofu zahvalil za obisk in pozornost, ki jo je posvetil Slovenski vasi. S pesmijo ga je pozdravil tudi birmanec. Večer se je nadaljeval ob pogrnenih mizah in prigrizku.

V torek je gospod nadškof obiskal **VELEPOSŁANIK RE-PUBLIKE SLOVENIJE** v Buenos Airesu, mag. Bojana Grobovska. Obiskal je tudi **DVE SLOVENSKI KARMELIČANKI**, s. Vero Prijatelj in s. Mirjam Tomažin.

Zvečer se je srečal v Slovenski hiši **S ČLANI PASTORALNIH SVETOV**, ki pomagajo v naših verskih središčih. Gospod nadškof je maševal v cerkvi Marije Pomagaj, potem pa je imel z njimi razgovor o delovanju pastoralnih svetov.

ZVEZA SLOVENSKIH MATER IN ŽENA je v sredo 24. pripravila v Slovenski hiši kosilo in srečanje z nadškofom Alojzom Uranom. Okrog 70 članic se je zbralo v jedilnici, kjer so pričakale g. nadškofa. Pozdravila ga je predsednica Zveze ga. Pavlina Dobovšek, ki je na kratko orisala delo Zveze. Nadškof se je zahvalil za sprejem. Kosilo je potekalo v prijateljskem razpoloženju. Po kosilu smo zapele še nekaj slovenskih narodnih pesmi, nadškof pa je počastil vse mamice,

ko je zapel solo pesem »Mamici«.

Popoldan se je sestal **Z ODBORNIKI SLOVENSKE HIŠE** ter se z njimi pogovarjal o tekočih zadevah.

Zvečer po sv. maši se je **udeležil seje VODITELJIC SLOVENSkih ŠOL** ter se z njimi razgovarjal o pomembnosti in poslanstvu verske in slovenske vzgoje otrok slovenskih potomcev.

V četrtek, 25. novembra, je nadškof Alojz Uran obiskal **ZAVETIŠČE ŠKOFA DR. GREGORIJA ROŽMANA**, kjer je stanovalcem maševal, jim podelil zakrament sv. maziljenja in bil z njimi pri kosilu.

Zvečer je bilo srečanje **Z ROJAKI IZ SAN JUSTA**. Ob osmih je nadškof Alojz Uran daroval sv. mašo v stolnici. Somaševala sta dr. Jure Rode in krajevni župnik g. Toni Bidovec. Pri sveti maši je pel Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Posebno pozornost so vzbujali številni otroci v narodnih nošah, s katerimi se je nadškof po sv. maši slikal. Slavje se je nadaljevalo v dvorani Našega doma. Spored je povezovala Ivana Tekavec. Nadškofa je pozdravila predsednica Doma Mici Malavašič Casullo, ki mu je izrekla prisrčno dobrodošlico. Nato so otroci, pod vodstvom Marije Štrubelj in Kristine Škvarča, zapeli nekaj narodnih pesmi. Po petju je sledila recitacija Gregorčičeve pesmi »Sam«. Otroška folklorna skupina je zaplesala gorenjske plesse. Spregovoril je nadškof in se zahvalil za prijazen sprejem. Na pokritem dvorišču Našega doma so bile pripravljene pogrnjene mize in prigrizek za vse navzoče. Še dolgo

Nadškof Uran v družbi dušnih pastirjev in članov uredniškega odbora naše revije.

v noč se je nadškof zadržal med rojaki v prijaznem pogovoru in petju slovenskih pesmi.

Nadškof Alojz Uran **NA PRISTAVI**. V petek 26. je obiskal Slovensko skupnost v Castelarju. Najprej se je ustavil pri g. Francu Himmelreichu, v njegovi cerkvi, pokleknil in pomolil pred podobo Marije Pomagaj. Nato se je na Pristavi srečal z gospemi odseka ZSMŽ, kjer ga je pozdravila predsednica Marta Golob ter se z njimi pogovarjal. Potem se je sestal z mladino in z učiteljskim zborom slovenske šole. Gospod nadškof je na Pristavi daroval sv. mašo; z njim so somaševali: krajevni dušni pastir pater dr. Alojzij Kukovica, dr. Jure Rode in g. Himmelreich. Pri sv. maši je bilo ljudsko petje. Pel pa je tudi otroški pevski zbor pod vodstvom Mojce Jelenc. Po sv. maši je nadškofa pozdravil predsednik Društva slovenske Pristave Janez Jelenc. Za spomin na obisk mu je podaril umetni krožnik z grbom g. nadškofa. Za vse udeležence je bil pripravljen prigrizek. Nadškof Uran se je sproščeno pogovarjal in prepeval skupaj z vsemi prisotnimi.

V soboto je obiskal **SLOVENSKI DOM TRIGLAV**, kjer se zbirajo primorski rojaki, ki so prišli v Argentino med obema vojnama. Tudi z njimi se je prijazno pogovarjal in jih razveseljeval s svojo radostno navzočnostjo.

Popoldan se je nadškof **V SLOVENSKI HIŠI SREČAL Z MLADINO**. V imenu mladih ga je pozdravil Danijel Kocmur in mu na kratko opisal delovanje mladinskih organizacij. Sledil je razgovor z nadškofom; mladi so ga spraševali o njegovi življenjski poti in duhovniškem poklicu. G. nadškof je mladini čestital, da gojijo slovenstvo. Povabil jih je, naj ostanejo zvesti Bogu in Sloveniji. Da je bilo srečanje bolj pestro, so sodelovale pevske skupine Charles - T, EQE in Bratranci. Po razgovoru je sledila sv. maša, ki jo je daroval g. nadškof. Pri nagovoru je spomnil mladino, da lahko najdejo srečo le v Kristusu in jih vzpodbujal, naj bodo luč svetu in sol zemlje. Sledila je pogostitev.

Ljubljanski nadškof Alojz Uran je v ponedeljek, 29. novembra, z molitvijo v letališki kapeli na Ezeizi zaključil svoj odmevni dušnopastirski obisk med rojaki v Argentini.

Zadnji dan bivanja med nami, v nedeljo, 28. novembra, je nadškof Alojz Uran prišel v **SLOMŠKOV DOM**. Bila je komunitarna in šolska sv. maša, ker je Slomškova šola za letošnje zaključila svoje delovanje. Z gospodom nadškofom je somaševal župnik Franci Cukjati, ki se je nadškofu zahvalil za obisk. Pri sv. maši je prepeval otroški pevski zbor pod vodstvom Marcela Brule. Pri pridigi je nadškof postavil za zgled nam vsem Marijo, saj je sprejela Boga in z besedami privolitve »Zgodi se mi po tvoji volji«, postala Božja Mati. Gospoda nadškofa je v imenu članov Doma pozdravil predsednik cont. Gregor Hribar. Sledila je zaključna prireditev in slovo od desetih osmošolcev. Program je povezovala Mojca Vombergar. Najprej je spregovorila voditeljica šole Helena Rode. Pozdravila je nadškofa in podala letno poročilo o delovanju Slomškove šole. Otroci so navdušeno zapeli več slovenskih pesmi, osmošolci pa recitirali Aškerčevo balado Janičar. Od njih se je poslovila razredničarka Veronika Grabnar Pregelj. Šola je vsakemu podarila za spomin slovensko knjigo; osmošolci pa so predali zastavo sedmošolcem. Po prireditvi smo bili povabljeni na skupni zajtrk z g. nadškofom.

Po zajtrku je nadškof odšel v Naš dom v San Justo, kjer je bil na **KOSILU Z UPOKOJENCI**. Zbralo se jih je lepo število. Nadškof Uran se je z njimi prijazno pogovarjal in pel.

Popoldne ob 16. uri je bilo **SLOVO V SLOVENSKI HIŠI**. Najprej je imel nadškof nagovor,

kjer je podal svoje vtise pastirskega obiska v Barilochah, Mendoza in v Buenos Airesu pa tudi dobrohotne nasvete za življenje v prihodnosti. Priporočal je molitev in molitvene skupine po okrajih. Sledila je sv. maša, katere so se udeležili tudi rojaki, ki se zbirajo pri slovenski maši v cerkvi sv. Rafaela. Z nadškofom so somaševali delegat dr. Jure Rode, pater dr. Alojzij Kukovica, g. Toni Bidovec, g. Franci Cukjati in g. Pavle Novak. Pri sv. maši je pel moški pevski zbor pod vodstvom gospe Anke Savelli Gaser, na orgle pa jih je spremljala prof. Lučka Kastelic. Po sv. maši smo odšli v dvorano, kjer je moški zbor, pod vodstvom gospe Anke Savelli Gaser, zapel nadškofu v slovo nekaj narodnih pesmi. Od njega se je najprej poslovil predsednik ZS Lojze Rezelj. Delegat dr. Jure Rode je na kratko orisal zgodovino Slovenske hiše in se nadškofu zahvalil za njegov pastirski obisk in za vse milostne dni, ki smo jih preživeli ob srečanju z njim. Nadškof se je zahvalil za poslovilne besede in nam še enkrat priporočil, naj ostanemo zvesti Bogu in Sloveniji. Nato smo vsi skupaj zapeli Hvala večnemu Bogu in dve kitici Zdravljice. Sledil je prigrizek in prijazen razgovor nadškofa z vsakim, ki se je želel od njega posloviti.

V ponedeljek, 29. novembra, je nadškof Uran **ODPOTOVAL NAZAJ V SLOVENIJO**. Ostal nam bo v lepem spominu, kot božji poslanec, ki oznanja Kristusov nauk z veseljem in ljubeznijo, in zagotovilo, da nas Cerkev na Slovenskem ni pozabila. ●

Vatikan izdal svoj prvi »socialni katekizem«

Knjiga, ki ima 500 strani, obsoja versko motivirani terorizem kot »bogokletje«

V ponedeljek, 25. oktobra, so v Vatikanu predstavili tako imenovani »Priročnik socialnega nauka Cerkve«. Knjiga, ki ima 500 strani, obsoja versko motivirani terorizem kot »bogokletje«. Negativni pojavi družbenega razvoja pa so po presoji »socialnega katekizma« tudi nekontrolirana globalizacija,

splav, evtanazija in kloniranje ter izenačevanje homoseksualnih zvez z zakonom. Delo, ki ga večinoma označujejo kot »socialni katekizem«, razlaga na 320 straneh besedila in 180 straneh kazal socialni nauk katoliške Cerkve glede najvažnejših tem sedanjosti. Delo je pripravljalo šest let Papeški svet za pravičnost in mir (Iustitia et Pax).

Od dvanajst poglavij priročnika jih je sedem posvečenih velikim socialnim tematskim področjem sedanjosti. Posebej se obravnavajo: družina, delo, gospodarski red, država, mednarodna skupnost, varstvo okolja in zagotavljanje miru. Štiri poglavja so posvečena teološkim in filozofskim osnovam socialnega nauka, eno se ukvarja s pobudami za dušno pastirstvo. Delo je zaenkrat izšlo samo v italijanskem in angleškem jeziku, načrtovani so prevodi v druge jezike. Priročnik pretežno ponavlja izjave cerkvenega učiteljstva preteklih desetletij in jih sistematično združuje.

Nekaj novih formulacij je samo k področjem globalizacija, varstvo okolja, kloniranje in preventivna vojna. O »homo zakonu« navaja priročnik izjavo vatičanske kongregacije za verski nauk iz lanskega leta, po kateri bi izenačitev homoseksualnih zvez z zakonsko zvezo vodila k »radikalni spremembi« pojma zakonske zveze in s tem družbi povzročila »veliko škodo«.

Najostrejše formulacije vsebuje besedilo pri obsodbi terorizma. Tega da je treba obsoditi na »najabsolutnejši način«. Ta da se je sovraštvo, smrt in maščevanje in kaže »totalen prezir« človeškega življenja. Teroristična dejanja se ne morejo upravičevati z nobeno motivacijo, so napad na vse človeštvo, je dalje rečeno v besedilu. Zato obstaja pravica do obrambe proti terorizmu, ki pa se ne sme raztegniti na celotni narod, iz katerega izvira teroristična skupina. Glede problema »preventivne vojne« proti bližajoči se nevarnosti je

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1. Kaj naj mislimo o tistih, ki pravijo: S smrtjo je vsega konec?

Tistim, ki si drznejšo tako govoriti, bi bilo treba reči, da se nahajajo v usodni zmoti, ker je njihovo govorjenje proti pameti, proti vesti in proti prepričanju vsega človeškega rodu.

S to teorijo hočejo sami sebe prepričati, da se na tem svetu lahko brez vsakega strahu in brez očitkov vesti predajajo vsem mogočim užitek, ker da jim ne bo treba za to dajati nikomur nobenega odgovora. So tudi nesrečni, ker ne bodo mogli doseči na tem svetu sreče, ki jo vsako človeško srce tako želi, pa tudi zato, ker bodo morali nekoč na sebi doživeti, kot pravi sv. Pavel, da »je strašno pasti v roke živemu Bogu«.

Ko bi se s smrtjo res vse končalo, potem bi bilo treba reči, da se je Bog nekako poigral z nami, ker nam je položil v srce neugasljivo željo po sreči in sicer večni sreči. In tudi, da je vse človeštvo do sedaj živelo v zmoti, da ima prav samo majhna skupina ljudi, ki v življenje po smrti ne veruje in se nima za odgovornega za svoja dejanja. Da bi bila usoda ubijalca torej ista kot usoda njegove žrtve, da je življenje krepstnih ljudi enako vredno kot največjih zločincev! Najbolj preprosta zdrava pamet se temu upira. To krščansko dogmo zato tajijo isti ljudje, ki tajijo tudi bivanje Boga samega. Če Boga ni, potem seveda človek tudi nikomur za svoja dejanja ni odgovoren. Potem lahko dela, kar hoče.

2. V veri izpovedujemo: »Odondod bo prišel soditi žive in mrtve«. Kako je treba to razumeti, da bo sodil žive in mrtve? Bo mar ob sodnem dnevu našel kaj živih na svetu?

»Žive in mrtve« je možno razumeti na dva »načina. Tako, da so »živi« duhovno živi, tisti torej, ki bodo ob poslednji sodbi v milosti božji in ►

rečeno, da »preventivno vojno« lahko dovolijo samo pristojni mednarodni organi, potem ko so »natančno preverili« dejstva.

Pri predstavitvi »socialnega katekizma« je poudaril za izdajo odgovorni kurijski kardinal Renato Martino, da delo ni namenjeno samo katoličanom, temveč je mišljeno tudi za dialog s pripadniki drugih konfesij in religij. Vsaka vest in vsaka pamet more razumeti vrednote, ki jih zastopa ta nauk, je poudaril Martino. Predvsem pa so katoliški laiki poklicani k temu, da vsebino prenesejo v družbeno resničnost. Iz Nedelje

Michelangelova VESOLJNA SODBA v Sikstinski kapeli- Detalj

bodo zato povabljeni od večnega sodnika v »kraljestvo, ki jim je bilo pripravljeno od začetka sveta« »Mr-tvi« pa so tisti, ki jih bo sodni dan našel brez posvečujoče milosti, to-rej v stanju smrtnega greha, in bodo zato obsojeni na večno pogubljenje: »Prokleti v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom«.

Druga razlaga teh izrazov je pa tale: »Živi« so tisti, ki bodo ob koncu sveta še živeli na svetu. A ker je vsem ljudem usojeno, da bodo umrli, bodo tudi ti zadnji živi ljudje na svetu umrli, morda le za trenutek, in jih bo potem Kristus takoj znova obudil v novo življenje, in bodo sojeni kot vsi drugi, ki so že dolgo trohneli v grobovih. Obe ti razlagi sta možni in pravilni. Katera od njiju je bolj pravilna, se ne da reči.

3. Kaj misli in uči Cerkev o »izvenzemeljskih« prebivalcih? Žive kakšna človeku podobna bitja, namreč telesno-duhovna bitja, kje v vsemirju?

Cerkev se nikdar ni izjavila o tem vprašanju. Ne gre namreč za vprašanje vere, ampak za vprašanje znanosti. Bog nam namreč ni ničesar razodel o tem, če so kje v vesoljstvu kakšna človeku podobna bitja. Morda zato ne, ker to za naše zveličanje ni prav nič важно vedeti, ali pa morda zato, ker je to prepustil naši naravni radovednosti. Nam ne prepoveduje, da o tem razmišljamo in skušamo ugotoviti. Bomo kdaj o tem kaj resnega mogli povedati? Zaenkrat gotovo še nič. Kdaj pozneje? Ne vemo.

Nepriumno bolj važno je, da posvečamo vso svojo skrb in pozornost temu, kar se godi na naši zemlji. In da je na zemlji še mnogo treba urediti, da bomo mogli začeti živeti človeka vredno življenje, je vsem znano. Kaj bi torej poizvedovali, če so kje kakšni nam podobni prebivalci v vesolju, skrbimo raje, da se bo vsem ljudem na zemlji malo bolje godilo.

4. Je res potrebno tudi na zunaj kazati in izpovedovati svojo vero? Ali ni Jezus nekje rekel, da so pravi molilci tisti, ki molijo v »duhu in resnici«?

Da, nekaj takega je rekel Kristus. Hotel pa je le reči, da je sama zunanja pobožnost premalo, da mora ta prihajati iz srca. Ni pa s tem hotel reči, da naj bi se prava pobožnost ne kazala tudi na zunaj. Prav lahko je razumeti, da se tudi notranja pobožnost kaže na zunaj. Za to je več razlogov. Prvi je ta, da je človekovo telo prav tako božja stvar kot duša. Zato je prav, da je tudi telo udeleženo pri dejanjih, s katerimi častimo in proslavljamo Boga. Človek mora namreč dajati Bogu čast, ki mu gre, skladno s svojo naravo. Je pa naravno za človeka, da svoje notranje misli in čustva izraža tudi na zunaj. Česar je polno srce, o tem usta govore – tako nekako pravi pregovor.

Zunanje bogočastje je poleg tega tudi sredstvo, s katerim se vzdržuje in goji notranje bogočastje. Ko bi se notranja pobožnost nikoli ne javila tudi na zunaj, bi tudi v notranjosti kmalu zamrla. Pa še nekaj: z zunanjim bogočastjem človek Boga časti ne le v svojem imenu, temveč

tudi v imenu celotnega stvarstva – kot njegov predstavnik. Ko človek pokleka pred Bogom, ko mu gradi cerkve, ko krasi njemu posvečene stavbe, pritegne tudi snovno stvarstvo k proslavljanju Boga, ki mu ga je vse stvarstvo dolžno.

Notranja pobožnost se torej nujno javlja tudi na zunaj. Kdor svojih verskih čustev do Boga ne javlja na zunaj, se lahko s precejšnjo gotovostjo sodi, da jih tudi v notranjosti nima. Kje je kakšen dober otrok, ki ne bi svojih notranjih čustev spoštovanja in ljubezni do svojih staršev ne javljal tudi na zunaj? Vsako drugačno ponašanje bi bilo nenaravno, še več, naravnost protinaravno. ●

KRATKE NOVICE

Splav naj bi postal za ves svet 'temeljna pravica'

Člani neprofitne organizacije Center for Reproductive Rights (CRR), ki je ena največjih zagovornic splava, so na oktobrskem zasedanju 2003 sklenili, da naj si vse organizacije v podporo splava prizadevajo, da bodo vse države podpisale pravico do splava kot temeljno pravico. Organizacijam naj bi pri tem pomagal tajni dokument, dolg 60 strani. Po tem dokumentu naj bi pravica do splava postala enaka drugim pravicam, kakor so pravica do zdravja, pravica do svobode in pravica do enakopravnosti ženske. Borec za človekove pravice Douglas Sylva omenja v nekem intervjuju stališče znanstvenikov, ki opozarjajo, da "bi z mednarodnimi pogodbami in sodnimi sklepi lahko to 'temeljno pravico' vsilili celo državam, ki so sicer proti splavu." Ta 'temeljna pravica' naj bi bila skrita pod imenom 'zdravstvena preventiva za ženske': državo, ki bi se izrekla proti splavu bi obtožili, da se je izrekla proti 'zdravstveni preventivi za ženske'. (Glasnik)

HVALA

MICHEL QUOIST – Prevedla METKA MIZERIT

Treba se je znati zahvaliti. Naši dnevi so natrpani darov, ki nam jih pošilja Bog.

Če bi jih znali videti in vse prešteti, bi bili zvečer srečni in očarani od tolike božje dobrote. Kakor otroci na Miklavževo jutro.

Hvaležno bi gledali Boga. Zaupali bi vanj in bi bili srečni, ker bi vedeli, da On skrbi za nas in nam vsak dan nakloni veliko novih in različnih darov.

Vse je božji dar; tudi najmanjše stvari.

Njegov dar je tudi tale zbirka darov, ki je življenje, ki bo jasno ali temno. Odvisno je od nas, kako znamo uporabljati te darove.

Vsak dober dar in vsako popolno darilo prihaja od zgoraj, od Očeta luči. (Jak 1, 17)

Hvala, Gospod, hvala.

Hvala za vse, kar si mi danes ponudil, hvala za vse, kar sem videl, slišal, prejel.

Hvala za vodo, ki me je osvežila, za dešeče milo, za zobno kremo, ki osveži moja usta.

Hvala za obleko, ki me brani pred mrazom; za njeno barvo in kroj.

Hvala za časopis, ki me vsako jutro obišče. Za šalo (prvi nasmeh v jutru), hvala za politične zadeve, ki se urejajo, za nogometno tekmo; zmagali smo.

Hvala za tovarnjak in fante, ki

pobirajo smeti, za jutranje krike in ropot na ulici, ki se prebuja. Hvala za delo, za orodje, moj napor.

Hvala za kovino v mojih rokah; za brezhibne premike stroja, ki jo oblikuje, ko grize jeklo; za zadovoljni pogled gospodarja, za voziček, ki odpelje dokončan predmet.

Hvala za Janeza, ki mi je posodil žago; za Marjana, ki mi je ponudil mate; za Karla, ki mi je odprl vrata.

Hvala za gostoljubno cesto, po kateri sem hitel domov; za izložbena okna vseh trgovin, za avtomobile, za mimoidoče, za življenje, ki je teklo med hišami z rožami na oknih.

Hvala za hrano, ki mi daje moč; za kozarec piva, ki pogasi mojo žejo.

Hvala za motor, ki me hitro pripelje domov; za bencin, s katerim ga polnim; za veter, ki mi boža obraz; za drevesa, ki me pozdravljajo, ko drvim mimo. Hvala za dekleta, s katerim sem se srečal; za rdečico Marijinih ustnic; za Anino pričesko, ki ji tako pristoja; za Alenkino ljubečo krettno in njen nasmeh, ki človeka razoroži.

Hvala za malčka, ki se je igral na nasprotni strani ulice; hvala za kotalke, na katerih se je drsal; za zabaven obraz in prestrašene oči, ko je padel.

Hvala za vsako »dobro jutro«,

ki so mi ga voščili znanci; hvala za prijateljski stisk roke; za smehljaje, ki sem jih bil deležen. Hvala za mamo, ki me je skrbno in ljubeče sprejela:

hvala za njeno tiho navzočnost. Hvala za streho, ki me krije; za luč, ki mi sveti, za radio, ki poje. Hvala za opoldansko poročilo, za športno kroniko, za smešne zgodbe.

Hvala za šopek rož, majhno umetnino na moji delovni mizi.

Hvala za mirno noč, hvala za zvezde, hvala za tihoto.

Hvala za čas, ki si mi ga podaril, hvala za življenje, hvala za milost.

Hvala, da si pri meni, Gospod. Hvala za dar tega dne, ki ga lahko darujem Očetu. Hvala, Gospod. Hvala! ●

KRATKE NOVICE

V Sloveniji častijo Lenina še danes na svojih ulicah Gornja Radgona, Izola, Piran, Trbovlje in Ljubljana, Maribor pa Marxa in Engelsa. V Sloveniji je več mest, ulic in trgov poimenovanih po Titu, Kardelju in Kidriču. V Mariboru imajo tudi Veljka Vlahoviča in Mošo Pijadeja. (Mladika)

V enajstih letih liberalne vladavine v

Sloveniji se je število novorojencev zmanjšalo za tretjino. (Mladika)

V 42-milijonski Franciji je bilo med vojno izvensodno pobitih 2000 oseb, v poldrugomilijonski Sloveniji pa so partizani likvidirali okrog 5000 ljudi, večinoma civilistov. (Mladika)

Milano, Italija. V preteklem letu se je v milanski občini prvič zgodilo, da je število civilnih porok prekosilo število cerkvenih.

(Mladika)

Trst. V začetku prejšnjega stoletja je bil Trst največje slovensko mesto, saj je v njem prebivalo 57.000 Slovencev, Ljubljana pa jih je imela 47.000. (Mladika)

Židje se v zadnjem desetletju ne naseljujejo več v ZDA in v Izraelu, ampak v Nemčiji, ki je ob združitvi štela 33.000, zdaj pa že več kot 100.000 pripadnikov tega naroda. (Mladika)

Angel odprtosti

ANSELM GRÜN

Mnogo ljudi ne moreš srečati, ker so zaprti sami vase. Obdali so se z oklepom, da se jim nihče ne more približati. Skrili so se za masko, iz strahu, da bi lahko kdo odkril njihov pravi obraz. Ne bi se radi pokazali, ker se bojijo resničnega srečanja. Drugega lahko srečaš samo, če si zanj odprt, če odpreš svoje srce in mu pustiš vstopiti pri sebi.

Angel odprtosti naj te odpre za prihodnost, za to, kar Bog namerava s teboj. Marsikdo si je v svojem življenju uredil tako, da ni več odprt za novo. Novo se lahko razvije v tebi samo, če si za to odprt, če nisi zaverovan v staro, če ne okameniš v tem, kar prav zdaj živiš. Ta odprtost se kaže v pripravljenosti, da sprejmeš nove ideje, da se učiš novih načinov vedenja, da se spoprimeš z novimi izzivi v delu, v družini, v družbi. Odprti ljudje so pripravljeni, da se v poklicu vedno znova učijo česa novega, da se poglobijo v nove tehnike, da dopustijo nove razvoje. Odprti ljudje ostajajo živi in budni.

Odprtost v občejanju z drugimi ljudmi pomeni tudi iskrenost in odkritosrčnost. Kdor drugemu odkrito pove svoje mnenje, pri tem vemo, pri čem smo. Takšni odprti ljudje so blagoslov za nas. Ne bodo govorili potihem o nas. V njihovi bližini se lahko tudi odpremo. Kajti njihova iskrenost dobro de. Tudi če nam rečejo kaj neprijetnega, vemo, da nam želijo dobro. Svojih pridržkov in predsodkov ne skrivajo za prijazno fasado. Kažejo se takšne, kakršni so. Upajo si nam reči resnico, ker se čutijo svobodne. Niso odvisni od naše pritrditve. Ker počivajo v samem sebi, lahko s svojo iskrenostjo tudi vzamejo v zakup, da jim kdo obrne hrbet, ki ne more prenesti njihove kritike.

Angel odprtosti naj ti podari takšno iskrenost in takšno odkritosrčnost, da moreš v notranji svo-

bodi drugemu reči to, kar čutiš v svojem srcu. Seveda potrebuje takšna iskrenost tudi modrost in senzibilnost. Čutiti moraš, kaj lahko rečeš drugemu in kje bi ga samo brez potrebe ranil. Toda ker nisi odvisen od tega, da bi moral biti pri vseh priljubljen, si svoboden, da poveš resnico. Angel odprtosti naj te odpre za skrivnost človeškega srečanja in za novo, ki ti je zaupano. ●

VERA NEKAJ TAKEGA KOT FILATELIJA?

ALOJZ REBULA

Da je vera zasebna zadeva, je bilo eno izmed tistih komunističnih gesel, v katera komunisti sami niso verjeli, sicer bi bili morali gledati nanjo kot na neko svojevrstno poljubnost, recimo kot na športno ribištvo ali na filatelijo. Dejansko pa jim je bila vera sovražnik sistema številka 1. Bila jim je državniška zadeva kot industrija ali gospodarstvo. Sicer se ne bi bili toliko ukvarjali z njo – izločali vernih od vseh vodilnih funkcij v državni upravi, nastavljali mikrofонов po semeniščih in škofijskih hišah, izločali verskih tem celo iz Cicibana Otona Župančiča, z bolešno pozornostjo prežali na najmanjši vzgib katoliške organiziranosti (glej znašanje Mitje Ribičiča nad popolnoma nepolitičnimi ognjiščarji).

Komunisti so predobro vedeli, in to iz lastne, marksistične vere, da vera ne more biti hobi, konjiček. Vedeli so, da vera, če je res vera, prevzame človeka v celoti, v njegovem mišljenju, čustvovanju in

dejanju, v skrajnem primeru do darovanja življenja, kakor so ga mnogi med komunisti za svojo vero darovali tudi sami.

Ja, vera, če je res vera, mora izžarevati. Krščanska še bolj kot komunistična, ker je neprimerno totalnejša in globlja od nje. Ni ga življenjskega položaja, v katerem svojega vernika ne bi etično zavezovala: denarnika, naj ne krađe, delodajalca, naj ne izžema, časnika, naj ne izkrivlja resnice, politika, naj ne laže...

Vera ni zasebna zadeva. Kolikor je res vera, je izžarevanje iz sebe v okolje in širše v družbo. In kot taka naj ne bo neka bolj ali manj sramežljiva potuhnjenost, ampak naj ima svoje civilno dostojanstvo, v druženi Evropi vsekakor.

Je torej mogoče najti na Slovenskem koga, ki bi še vlekel na dan komunistično floskulo o veri kot zasebni zadevi?

Mogoče! V prilogi sobotnega Dela z dne 16. oktobra Aleksander Markovčič iz Mengša (eden od treh 'užaljenih' sociologov religije, ki polemizirajo z dr. Stresom) trdi, da je že »v prejšnjem družbenem redu (se pravi diktaturi, A.R.) javno zagovarjal stališče, »da je verovanje zasebna stvar državljan«. Da je torej vera na ravni filatelije, brez civilne in kulturne dignitete. Zdaj mu je kot »neverjočemu pomembno predvsem to, da se z religijo ne bom srečeval v državnih institucijah, šolah in na drugih uradnih mestih, namenjenih vsem državljanom.«

Če bi bil konkreten, bi moral reči: »Da se ne bom srečeval z vojaškimi kaplani v vojašnicah, s teološko fakulteto na univerzi, z religiozno tematiko v gledališčih, z religiozno umetnostjo v galerijah in muzejih.« In če vzamemo manj uradne prostore, a namenjene vsem: »Da se v bolnišnici ne bom srečeval z bolniškimi duhovniki, na pokopališču pa ne s cerkvenimi pogrebi...« In če bi bil še naprej dosleden, bi moral reči: »Da se ne bom nikjer srečeval s čimerkoli, kar bi dišalo po religiji...«

Vse kaže, da imamo na Slovenskem bolj kot s sociologijo religije opraviti s sociologijo anti-religije. ●

LJUBEZEN POKRIJE MNOGO GREHOV

Prevedel in priredil STANE SNOJ (2)

Sestra Emmanuel je nadalje vprašala Marijo Simma:

Kakšno vlogo ima Mati Božja pri vernih dušah?

Mati Božja pogosto obiskuje vice, da tolaži in opogumlja duše ter jih spominja na dobra dela, ki so jih storile v zemeljskem življenju.

Ali so posebni dnevi, ko jih Mati Božja rešuje?

Da, zlasti na božič, na dan Vseh svetnikov, na veliki petek, na praznik Marijinega vnebovzeta in na Gospodov vnebohod.

Zakaj gre človek v vice? Zaradi katerih grehov gre največ ljudi v vice?

Zaradi greha neusmiljenosti, zaradi grehov proti ljubezni do bližnjega, zaradi trdote srca, sovraštva, preklinjanja, obrekovanja...

Ali sta opravljanje in obrekovanje res med najhujšimi madeži, ki potrebujejo dolgo očiščenje?

Da.

Nato pove Marija Simma naslednji primer.

Prosili so jo, naj bi v pogovoru z dušami poizvedela za neko ženo in nekega moža, če sta v vicah. Na veliko presenečenje tistih, ki so jo vprašali, je bila ženska že v nebesih, možki pa je bil še v vicah, čeprav je tista ženska umrla zaradi splavljenja, medtem ko je možki pogosto zahajal v cerkev in je navidezno lepo in pobožno živel.

Zato je Marija Simma ponovila vprašanje, misleč, da je prvič slabo razumela. Toda ne, bilo je res tako. Oba sta umrla v istem času, toda ženska se je iskreno in ponižno kesala, medtem ko je možki kritiziral ves svet; se vedno pritoževal in opravljal druge. Zato so njegove vice trajale toliko časa. In Marija Simma je dejala: »Ne sme nas zapeljovati videz.«

Drugi grehi proti usmiljenju so, če zavračamo ljudi, ki so nam

zoprni, če se nočemo pobotati, odpuščati, če pestujemo jezo in zamerljivost v svojem srcu.

Marija Simma je povedala primer, ki osvetljuje posledice tudi tega greha. Gre za zgodbo neke žene, ki jo je dobro poznala. Ta gospa je umrla in šla v vice, in sicer v najhujše vice, kjer je grozno trpela. Ko je prišla njena duša obiskat Marijo Simma, ji je povedala razlog za to. Nekoč je povzročila veliko razprtijo in se na smrt skregala s svojo prijateljico. To je trajalo več let. Čeprav jo je prijateljica večkrat prosila za spravo, jo je ona vedno odbila. Ko je resno zbolela, je še naprej zapirala svoje srce in zavrnila vsak izraz dobre volje s strani prijateljice. V tej zameri je ostala do svoje smrti.

Ta primer je poučen. Pokaže tudi, kakšno razdejanje lahko povzroči naša beseda. Zato ne bomo nikoli dovolj poudarili: koliko škoduje s slabim namenom izrečena beseda, in nasprotno, kako zdravi in blagodejna je, če je dobrohotna.

Kakšni ljudje imajo največ možnosti, da gredo naravnost v nebesa?

Tisti, ki imajo dobro srce za vse. Ljubezen pokrije mnogo grehov.

Naslednje vprašanje sestre Emmanuel, na katero je odgovorila Marija Simma, je bilo:

Kaj lahko storimo, da se izognemo vicam in gremo naravnost v nebesa?

Veliko moramo pomagati dušam v vicah. Istočasno nam tudi one nudijo pomoč. Predvsem pa moramo biti ponižni. Ponižnost je najboljšo orožje proti hudobnemu duhu, ker odvrča zlo.

Potem nadaljuje sestra Emmanuel:

Ob tem naj omenim pričevanje častitega očeta Berliouxa, ki je napisal čudovito knjigo o dušah v vicah in o pomoči, ki jo te izkazujejo tistim, ki so jim lajšali trpljenje z molitvijo in žrtvami.

Pripoveduje zgodbo neke osebe, izredno vdane dušam v vicah, ki jim je vse svoje življenje skušala pomagati. V trenutku njene smrti jo je silovito napadel hudobni duh, ker je videl, da je na tem, da jo izgubi. Bilo je, kot bi se združil ves pekel proti njej in kot bi jo oblegala vsa peklena vojska.

Umirajoča oseba se je nekaj časa grozno bojevala, potem pa je videla, da prihaja v njeno sobo mnogo nepoznanih oseb, žarečih od lepote. Te osebe so pregnale hudobca, se nato približale njeni postelji in ji govorile besede poguma in nebeske tolažbe. Z globokim vzdihom, polnim sreče, je vzkliknila: »Kdo ste vi? Prosim vas, kdo ste vi, ki ste tako dobri z menoj?«

Dobrohotni obiskovalci so odgovorili: »Smo prebivalci nebes, ki smo s tvojo pomočjo prišli do blaženosti. Prišli smo iz hvaležnosti, da ti pomagamo čez prag večnosti, da te rešimo iz tega kraja žalosti in te peljemo k uživanju Večnega mesa.«

Duše, ki jih rešimo s svojimi molitvami, so nam globoko hvaležne in nam vidno pomagajo v našem vsakdanjem življenju. One poznajo naše potrebe in nam pridobijo veliko milosti. Moli zanje, pa boš videl!

Sestra Emmanuel je nato vprašala Marijo Simma:

V mislih imam desnega razbojnika na križu, ob Jezusu. Rada bi vedela, kaj je naredil za Jezusa, da je zaslužil priti še tisti dan k njemu v raj.

Ponižno je sprejel trpljenje, ko je rekel, da ga je zaslužil. Nagovarjal je tudi drugega razbojnika, da bi enako sprejel svojega. Imel je pač strah božji, za kar je potrebna ponižnost.

Drug primer, ki ga je povedala Marija Simma, pokaže, kako eno samo dobro delo lahko odtehta celo življenje, polno grehov.

Poznala sem fanta iz sosedne vasi, ki je bila hudo opustošena zaradi plazov, ki so povzročali tudi veliko smrtnih žrtev. Neke noči, ko je bil ta fant doma, je zaslišal v bližini grmenje plazov. Slišal je presunljive klice: »Na pomoč! Zasul nas je plaz!«

Takoj skoči s postelje in teče reševati ponesrečence. Tudi njegova mati je slišala vpitje, a mu je hotela preprečiti, da bi odšel tja. Zaprla mu je pot, rekoč: »Ne hodi! Pusti, naj gredo drugi! Zakaj moramo

biti vedno mi? Preveč je nevarno. Nočem še ene smrti v družini!« Toda on, prevzet od klicev, hoče iti na pomoč. Odrine mater in ji reče: »Grem! Ne smem jih pustiti umreti na tak način!« In odide. Na poti pa ga zateče nov plaz in umre zasut...

Dva dni po njegovi smrti me je ponoči obiskal in rekel. »Naroči tri sv. maše zame, pa bom rešen vic.« Šla sem obvestiti njegove domače in prijatelje, ki so bili presenečeni, ko so zvedeli, da mu bodo samo tri maše zadostovale za rešitev iz vic. Prijatelji so mi rekli. »Ob smrtni uri ne bi bili radi v njegovi koži..., po vsem, kar si je ta privoščil v življenju!«

Toda, ko se mi je fant prikazal, mi je rekel. »Vedi, da sem naredil veliko dobro delo, ko sem tvegaj življenje za druge; zato me je Gospod tako hitro sprejel v nebesa.«

Res, ljubezen pokrije množico grehov.

Sestra Emmanuel je to zgodbo takole komentirala:

»Ta zgodba nam pokaže, da je bilo eno samo dejanje spontane

ljubezni dovolj, da je očistilo dušo tega fanta, kljub razuzdanemu življenju.«

Marija Simma je dodala, da morda ta fant ne bi imel nikoli več priložnosti narediti takšnega dobrega dela. Gospod ga je poklical v svoji dobroti prav takrat, ko je bil zaradi tega dela usmiljenja v njegovih očeh najlepši, najbolj čist.

Ob smrtni uri je zelo važno, da se vdamo v božjo voljo. Marija Simma je povedala primer matere štirih hčera, ki je bila na tem, da umre. Namesto da bi se upirala in skrbela, je rekla Gospodu: »Sprejemam smrt, če je takšna tvoja sveta volja, in izročam svoje življenje v tvoje roke. Svoje otroke zaupam tebi. Vem, da jih boš ti varoval.«

Marija Simma je rekla, da je šla ta žena, zaradi svojega velikega zaupanja v Boga, naravnost v nebesa in se rešila vic.«

Čisto zares lahko rečemo, da so ljubezen, ponižnost in vdanost v božjo voljo trije zlati ključi, ki nam kmalu odprejo nebeška vrata.

Drugič dalje

BUTTIGLIONE: »Nisem fundamentalist«

Designirani komisar EU zavrača napačne razlage svojih domnevnih izjav o samohranilkah – Hkrati poudarja svojo pravico do svobode vesti glede na trditve o homoseksualnosti.

Designirani italijanski komisar EU Rocco Buttiglione se je znova branil zoper očitke, da zastopa katoliška fundamentalistična stališča. V svojem intervjuju s časnikom Corriere della Sera je krščanskodemokratski politik dejal, da ta čas vsako izjavo iz njegovih ust tako zasuje, da jo lahko uporabijo proti njemu. Očitno obstaja »nova vrsta edino prave vere«, kateri se je treba prilagoditi. Obstaja nekaj takega kakor »protestantska inkvizicija« in »pre-

poved opravljanja poklica proti kristjanom«.

Kar zadeva razburjenje nad njegovimi izjavami na temo samohranilke, je Buttiglione dejal, da sploh ni govoril o materah samohranilkah, ki jih je sicer politično ponovno podpiral. Marveč je filozofiral o zunanjepolitičnem dovtipu Američana Roberta Kagana, po katerem je Evropa otrok boginje Venere iz ZDA otrok boga

vojne Marsa. V tem kontekstu je rekel, da to ni dobro in bi bila aliansa Evrope in ZDA bolj smiselna.

V intervjuju z graško Kleine Zeitung z dne 17. oktobra pa je Buttiglione potrdil svoje izjave o homoseksualnosti in vlogi žene. Za to bi se odpovedal tudi službi v Bruslju. Buttiglione je poudaril, da je proti vsaki obliki diskriminacije. »To pa pomeni, da človek ne sme biti diskriminiran tudi, če ima homoseksualnost za moralno slabo.« »Če rečem, da je homoseksualnost greh, tega ne storim iz občutka superiornosti. Vsi smo grešniki,« tako designirani notranji in pravosodni komisar.

Kar zadeva kritiko glede njegove predstave o ženi je Buttiglione poudaril, da nikoli ni rekel, da naj gredo žene za štedilnik. »Menil sem, da je za žensko zelo težko, da sama

vzgaja otroka. Ženska potrebuje pomoč, finančno, pa tudi pri usakdanji vzgoji. Okolje ljubezni, ki ga otrok potrebuje, lahko ženska in moški ustvarita samo skupno.« Buttiglione je dodal, da je družina v Evropi vedno dobivala podporo od vere: »Zdaj, ko se trdi, da človek lahko živi prav tako dobro v družbi brez vere, je družina zašla v krizo. Vedno manj mladih ljudi zmore velikodušnost in odprtost, da podarijo življenje.«

Respekt za samohranilke

»V času, v katerem je splav (*Abtreibung*) tako preprost, so matere, ki kljub vsemu sklenejo, da bodo same rodile otroke, junakinje, ki zaslužijo vse spoštovanje in zahvalo,« je menil Buttiglione v nedeljo, 17. oktobra, v pogovoru z Avstrijsko tiskovno agencijo (APA).

Hkrati je Buttiglione zagotovil, da je proti »diskriminaciji homoseksualcev«. Ta tema da ne sme postati politikum, temveč naj ostane

»zasebna zadeva«, »v katero se naj država ne vmešava«. Designirani komisar EU je hkrati svaril pred nevarnostjo »diskriminacije vernih ljudi« v Evropi. »Kristjani imajo pravico biti kristjani,« je menil Buttiglione. »Če ima človek vest, ga ta vest obvezuje. In da sledimo lastni vesti, se moramo pogosto žrtvovati. Kathpress ●

»Zadeva Buttiglione predznak novega totalitarizma«

»Zadeva Buttiglione« gre po mnenju katoliškega prenovitvenega gibanja Comunione e Liberazione (CL) vzporedno s širjenjem novega antisemitizma v Evropski uniji. V izjavi gibanja, objavljeni v četrtek, 21. oktobra, v Milanu, je rečeno, da je odklonitev Rocca Buttiglioneja kot bodočega komisarja EU »znak

za zgodnje alarmiranje za začenjajočo se bolezen« novega antiklerikalizma in v uradno doktrino povišanega agnosticizma. Gre za nov totalitarizem.

Pri svoji predstavitvi kot designirani komisar za sodstvo in notranje zadeve je Buttiglione izjavil, da je katoličan in zato odklanja »poroko homoseksualcev«. Prav tako se je postavil proti pojmovanju žene, ki ne upošteva njene naravne vloge kot družinske matere. »Hkrati pa je poudaril, da je to njegovo osebno prepričanje v vesti; če bi Evropski parlament imel drugačno mnenje, bi ga seveda respektiral. Kljub temu preciziranju ga je parlamentarni odbor kot komisarja odklonil.« tako CL.

56-letni profesor filozofije Rocco Buttiglione je avtor knjige Mišljenje Karla Wojtyły. Že v komunističnem času je Buttiglione vedno znova obiskal Krakov in ob velikem osebem tveganju prinesel na Poljsko versko literaturo. **kap**

Iz Nedelje

BOLEZEN KOT IZZIV

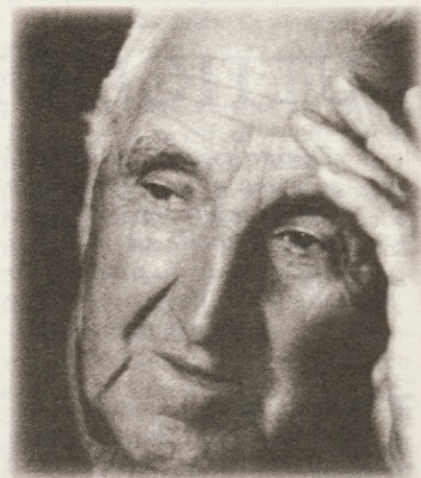
ANSELM GRÜN

Poznam stare ljudi, ki svojo bolezen žrtvujejo za svoje otroke in vnuke. Jaz za samega sebe ne bi uporabljal pojma 'žrtvovanja', toda kako ti ljudje ravnaajo s svojo boleznijo, to me fascinira. Ne tarnajo, ne pomilujejo sami sebe. Ne gredo drugim na živce, s tem da vedno govorijo samo o sebi in svojih bolezenskih simptomih. Spreminjajo svojo bolezen, s tem da jo razumejo kot nalogo, da jo sprejmejo in jo napravijo za kraj molitve za druge. Verujejo v to, da njihova bolezen lahko postane blagoslov za druge, če jo potrpežljivo prenašajo in jo preoblikujejo v molitev.

Poznam druge stare in bolne ljudi, ki med svojo boleznijo za svoje otroke in vnuke vedno znova molijo rožni venec. Na ta način niso zaposleni sami s seboj, temveč mislijo v molitvi na mnoge, ki so jim

zaupani. Če čutijo bolečine, potem vzamejo bolečine kot molitev za druge. Njihove bolečine postajajo izraz njihove ljubezni do ljudi.

Tako videti bolezen in bolečine, je velika umetnost. Ne vem, ali mi bo kdaj uspelo, da svojo bolezen dotrpevam za druge. Toda vem, da ljudje, ki to zmorejo, postanejo vir blagoslova za svojo okolico. Če jih pomilujemo, pravijo: »Sohujšereči kot moja bolezen. Glavno je, da lahko še jasno mislim. In da lahko še za svoje otroke molim. Moje življenje ni nesmiselno. Moji otroci potrebujejo molitev.« Ti ljudje imajo vtis, da so celo še v svoji neboljnosti potrebni. Kajti molijo lahko vedno. In verujejo v to, da je molitev bolnega človeka posebno dragocena. Kdor svojo bolezen napravi za molitev, ta postaja s tem podoben Jezusu Kristusu, ki je bil

za prvo Cerkev prav na križu veliki molivec. Ko je bil sam v največji stiski, je za nas postal molitev.

Evangelist Luka polaga Jezusu na križu besede Psalma 31 v usta, ki jih je vsak pobožen Jud vsak dan izgovarjal kot večerno molitev. Morda boš te besede na novo razumel, če jih boš govoril skupno z Jezusom, ki se na križu bori s

smrtjo in kljub temu lahko takole moli:

»K tebi, Gospod, se zatekam, naj ne bom osramočen na veke, v svoji pravičnosti me osvobodi.

Nagni k meni svoje uho, hitro me reši.

Bodi mi utrjena skala, trdnjavska hiša, da me rešiš.

Zakaj ti si moja skala in moja trdnjava, zaradi svojega imena me boš peljal in vodil.

Potegnil me boš iz mreže, ki so mi jo nastavili, kajti ti si moja trdnjava.

V tvoje roke izročam svojega duha, rešil si me, Gospod, zvesti Bog.«

(Ps 31,2-6)

ŽIVLJENJE JE STARANJE

SLAVKO KAISER (*)

Staranje in starost sta dve izmed osrednjih tem sedanjosti in prihodnosti naše moderne industrijske družbe. Vemo, da se je življenjska doba v zadnjem stoletju znatno zvišala. Povprečna življenjska doba človeka se je podaljšala za približno 30 let. Tako je dejstvo, da je vedno več starejših ljudi. K temu - med drugim - prispeva tudi vedno boljša zdravstvena oskrba. Medicina je v zadnjih desetletjih bistveno napredovala.

Življenje je staranje! Staranje se pravzaprav začne že z nastankom (spočetjem) človeka in je proces, ki traja vse življenje. Mi vidimo staranje velikokrat samo kot neki biološko-fiziološki proces. Pozabimo pa, da pride velikokrat tudi do sprememb na psihičnem in socialnem področju, kot so npr. osamljenost, izguba partnerja, večja pozabljivost kot v mladosti, problemi z družino in potomci ...

Družba pa vidi začetek staranja bolj v socialnem kontekstu, kot je to končana poklicna pot.

Postati starejši pomeni, da moramo računati s spremembami, ki nas bodo čakale v času po-

klicnega pokoja, ko ne bo več točno določenega vsakdanjega programa. Važno je, da pravočasno preiščujemo, kakšne sposobnosti imamo in s čim bi se v pokoju radi ukvarjali. Kajti zelo važno je, da smo tudi v starejših letih čim bolj dejavni tako telesno kakor tudi duševno. Starost je postala danes samostojna in dalj časa trajajoča življenjska doba. Prav v tem pa obstaja možnost, da oblikujemo to tretje življenjsko obdobje in razvijamo razne življenjske načrte. Pomembno za primerno življenjsko kvaliteto v starosti je redno gibanje, zdrava prehrana, duhovna dejavnost, duševno ravnotežje in socialno delovanje starejših ljudi. Ameriška družba za gerontologijo pravi: *»Ni važno samo to, da se napolni življenje z leti, važno je predvsem, da se napolnijo leta z življenjem!«*

Zdravje v starosti moramo videti drugače kakor zdravje v mladosti. Zdravje v starosti ne pomeni vedno biti brez vsakršne bolezni, ampak pomeni ohraniti samostojnost in možnost, da star človek odloča sam zase. To je za duševno stanje človeka velikokrat važnejše kot pa življenje brez vsakršnega bolehanja.

Starost se velikokrat ocenjuje kot življenjska doba tegob, bolezni in slabosti. Toda če pogledamo čas te tretje življenjske dobe natančneje, vidimo, da ta tretjina življenja ni samo neko pomanjkanje, temveč velika obogatitev za samega sebe, prav posebno pa tudi za soljudi - za starejše, posebej pa še za mlade.

Iz Nedelje

(*) po poklicu dipl. bolničar, je podpredsednik Katoliške akcije

O tem, kako so pridni ali poredni otroci pri sveti maši

JURIJ PALJK

Večkrat slišimo obtožbe duhovnikov, ki da nimajo razumevanja za mlade družine z otroki, predvsem zato da ne, ker da pošiljajo iz cerkve otroke, ki jočejo ali kako drugače motijo bogoslužje.

Dobro je, da se tudi o teh stvarih pogovorimo.

Ker sem sam oče treh otrok in obenem tudi take narave, da samega sebe in še manj svojih otrok nikomur ne bom dajal za zgled, bom samo zapisal, da vem, kako je hoditi k maši z majhnimi otroki, ker si pri maši vedno razdvojen, ko začne otrok, in ne duhovnik!, sitnariti. Sam sem se držal in se še držim zlatega pravila večine navadnih slovenskih družin, namreč tega, da otroka, ki preglasno moti službo božjo, enostavno peljemo iz cerkve, mu pred cerkvijo skušamo dopovedati, da se tega ne sme početi, in to ne samo zaradi duhovnika, ampak

predvsem zaradi vseh, ki so prišli k sveti maši; če nas ne posluša, pa ga peljemo lepo domov, ker se enostavno mora navaditi, kot smo se bili mi, da se maši prisostvuje zbrano in umirjeno.

Slovenski verniki imamo staro in zelo lepo navado, na katero je slovenska Cerkev upravičeno lahko ponosna, da hodimo k maši točno, da smo med mašo, ki ji sledimo od začetka do konca, zbrani, in tudi ta navada nam je lastna, da otroke postopoma naučimo na mir in zbranost v cerkvi. To so sicer znana pravila, ki so več kot le zlata pravila, ker so tudi navada in lep običaj slovenskega načina obiskovanja svete maše.

Za razliko od sosedov sami ne zamujamo pri maši in tudi naši otročadi med mašo ne dopuščamo, da se obnaša kot na brajdi, v gozdu ali med odmorom na šolskem dvorišču, kjer se počno stvari, ki ne sodijo ne v cerkev ne k sveti maši.

Sveta maša je namreč tudi obred, navada, običaj, je več kot le služba božja, je tudi spoštovanje drugega in drugačnega, tudi ostarelega duhovnika, ki je bil, recimo, hudo bolan, večkrat zaprt in še na druge načine telesno in duševno mučen in je tudi zato lahko kdaj malce bolj živčen, kot bi sicer lahko bil.

Nobene velike misli ne bom zapisal, če zatrdim, da je potrebna strpnost, ker se ve, da majhni otroci tudi jočejo in so tako in drugače sitni. Čisto nekaj drugega pa je, da se dopušča, da v cerkvi delajo, kar se jim zljubi, da jih k maši vodimo pravzaprav se igrat in zabavat. To enostavno ne gre, vsaj pri nas to ne gre! Morda je to možno in dopustno kjer drugje, a pri nas to ne gre, ker tega nismo vajeni in nam to ni lastno.

Meni, in ne samo meni, gredo dobesedno na jetra starši in tudi nekateri duhovniki, ki dopuščajo, da sveta maša postane boljši trg ali pa šolsko dvorišče, ker k maši hodim od malih nog in sem navajen, da smo pri maši slovenski verniki urejeni, zbrani, čedno oblečeni, čisti, v miru, enostavno: da smo pri maši. Ne vem, zakaj bi moral od drugih zahtevati, da prenašajo, ko jih moj otrok moti med mašo? Kakšno pravico imam, da moji otroci druge

motijo s svojo otroško igro, jokom, smehom in drugim direndajem, ki v cerkev ne sodi? Napisal sem, da mi gredo na jetra, čeprav skušam biti strpen, a k maši ne hodim poslušat joka in objestnosti otrok in ne gledat, kako so otroci danes lahko objestni in razvajeni; k maši hodim zaradi službe božje, ker skušam biti kristjan, tudi zaradi petja, molitev, pridige, duhovnika, zbranosti in miru ter seveda zaradi navade. K maši ne hodim zato, da bi gledal

otroke, kako se derejo in jočejo, in njihove starše, ki se vedejo, kot da jih to nič ne briga. K maši grem zato, da bi bil pri maši.

Sprašujem morda preveč ali pa sem pri skoraj petdesetih že za v ropotarnico zgodovine Cerkve, ker je danes drugače in sem zaostal in staromodni, če hočem imeti pri sveti maši zbranost in mir?

Iz tednika *Novi glas*

Slomšek zavetnik slovenskih učiteljev in katehetov

MARIJA PRIMC

Vžupnijski cerkvi svetega Martina na Ponikvi je bila 25. septembra v okviru praznovanj blaženega Antona Martina Slomška na predlog in prošnjo Društva katoliških pedagogov Slovenije razglasitev blaženega Antona Martina Slomška za zavetnika slovenskih učiteljev, vzgojiteljev in katehetov.

Škof Stres je v pridigi dejal, da si različni stanovi na Slovenskem želijo Slomška za zavetnika. Iz-

brali so si ga že vinogradniki, želijo ga kmetje. Če pa si ga želijo tudi učitelji, vzgojitelji in kateheti, pa imajo ti za to še posebno osnovo, razlog in nagib. Slomšek se je namreč močno zavedal ne le nenadomestljive vloge vzgoje in izobraževanja, temveč tudi nenadomestljive vloge in mesta osebnosti vzgojiteljev in učiteljev in je temu področju delovanja v narodu in družbi pripisoval izjemen pomen ter je temu ustrezno tudi deloval in se za to nenehno žrtvoval.

Slomšek je na pedagoško, učiteljsko in vzgojiteljsko delo gledal kot na poslanstvo, ki bi ga lahko primerjali s poslanstvom duhovnika. O ceni veličine omenjenega poslanstva je škof Stres spomnil na Slomškov besede: »*Moder in priden šolnik človeškemu rodu veliko več koristi kot najslavnejši vojskovodja, kateri sovražnike strahuje ter premaguje kraljestva in užuga varoši. Učitelj v tihem, neznanem kraju dobro sadi in polivaže skrbi za boljše ljudi in boljše čase.*«

Iz *Nedelje*

BREZPOSELNI

FRANC DALIBOR - Konec

Ali kmalu je znova potrkal glad na duri. Zopet je šla prosit vbogajme. Ponovno brez uspeha. S težavo si je priborila 20 centavov, s katerimi ni mogla kupiti dovolj kruha za devetero ust. Usmerila je korake proti znani tekstilni trgovini. Jopice so bile kakor svojčas nagrmdene ob vhodu. Zdelo si ji je, da bi mogle ogreti vse brezposelne. To pot pa so jo zapazili. Pričela je teči, a uslužbenec jo je zasledoval ter jo na bližnjem vogalu predal možu pravice. Pride pred sodnika. Trpi na delni paralizi, ki ji je oslabilila dar govora. Jecljaje pravi sodniku: »Sirota sem. Mojih sedmero otrok me je prosilo kruha. Mnogo kvader sem prehodila iz Vicente Lopez, kjer bivam, do Belgrano. Za moje otroke sem to storila. Ali gospod sodnik, naj oni ne izvedó ničesar o tem. Čutim, da jih bom kmalu zapustila... Da si ohranijo blag spomin na svojo mater... Naj ne izvejo nikoli...«

In našel se je blag sodnik. Ni zajahal paragrafov, prisluhnil je srcu križane matere ter jo oprostil vsakršne kazni. Poljub pa, ki ga je prejela od vsakega svojega otroka, je bila gotovo najlepša oprostitev.

+++

Brezposelnost je pa tudi do vrhunca iznajdljiva in evo vam, kaj so mi pravili delavci nekega frigorifika, tovarne za mesne izdelke v Avellanedi. Mlad Litvanec, okrog 28 let star, je prišel pred 8. leti v Argentino. Delal je kot zidar. Pred letom mu je dela zmanjkalo. Vse tavanje od enega stavbnega mojstra do drugega je bilo zastonj. Po enoletni brezdelnosti izvé, da v nekem frigorifiku iščejo žensko osebje. Raje nameščajo ženske kot moške, ker jim je treba manj plačati. To bi pomenilo za njega mezdo 2 pesa 50 cts. na dan. Preobleče se v žensko in brez težave je bil sprejet. Njegove sodelavke niso slutile, da

se pod ženskim krilom skriva dobrodušen Litvanec. In tudi izdalega niso ženske, marveč njegovi zavistni moški tovariši. Seveda je bil odpuščen, vendar ga vsaj pred sodišče ni nihče tiral.

+++

Nihče ne more zanikati, da živimo v dobi kontrastov in nasprotstev. Vsega je preveč in vsega je premalo na tem svetu. Žgėjo žito, uničujejo premog, v morje mečejo kavo, pokončavajo grozdje; milijoni človeških bitij pa nimajo kave, da bi jo pili, ni premoga, da bi se ogreli,

ni čaše vina za okrepčilo.

Mnogi siromaki vsega sveta – in teh je ogromna večina – so se odrekli vsemu razkošju, ki ga morejo pogrešiti, družinskim in prijateljskim spominkom in večkrat tudi pohištvu. Brezdelje in pomanjkanje delajo ljudi čuda iznajdljive: v slučaju nujne potrebe prodajo volno iz postelje. Ta pretresljiva beda je rodila celo vrsto človeka nedostojnih novih obrti. Okrog ferij, sejmov in trgov za živila pod milim nebom, so se zadnje čase začeli smukati arabski prodajalci

volne. Bogme, slaba kupčija, ali od nečesa je treba živeti. Ta edinstvena obrt ima svoje izhodišče v žaloigri moderne mizerije. Skromni arabski nakupovalci volne prehodiijo vse proletarske okraje in nakupujejo rabljeno volno. Kakšno presenečenje je morala biti prikazen prvega arabskega prekopovalca, ki je hotel revnim proletarcem olajšati posteljo kar za par kil?! Težko, pretežko je prodal rabljeno volno iz postelje. Ali sila kola lomi. Dela ni, treba je jesti danes, jutri, pojutrišnjem, treba dati kruh otrokom, treba kupiti oglje za kurjavo. Spali bodo že kako. Siromaki so utrjeni.

In skromni Arabec, dan za dnem v potu svojega obraza vlači težo volne na »Feria franca« ter kriči v svoji smešni španščini: »Cumbra lana usada, sañura! Buen precio y bone la culchón como nueva! – Kupite rabljeno volno, gospa! Nizka cena in žimnica bo kakor nova!«

+++

Zavetnica mesta Avellaneda – ki ga loči od Buenos Airesa samo reka Riachuelo – je Marija Vnebovzeta. Na njen praznik, dne 15. avgusta, sem videl v imenovanem četrtmilijonskem mestu tole sliko: mestna občina je v počaščenje mestne zavetnice pred občinsko hišo dala razdeliti 40 tisoč kilogramov živil.

Prišlo je okrog štiri tisoč oseb, tako da je prišlo na vsako okrog 10 kg živil. Razdelitev je bila tako sijajno organizirana, da se ni dogodil prav noben incident. Že teden pred tem so razdelili po župnih uradih, šolah, dobrodelnih društvih, požarnih brambah ter rešilni armadi 4.000 listkov. Dolge vrste žená in otrok so vstopale v mestno barako, kjer so jim na dolgih mizah gospé dobrodelnih društev delile vsakemu po 2 kg mesa, 1 kg sladkorja, 1 kg yerbe, 1 kg testenin, 1 kg masti, 2 kg ►

krompirja, 1 kg fižola, 1 kg moke ter po 1 volneno jopico za otroke. Nato so popoldne razdeljevali še milo, olje, žveplenke, sklede, čaše, krožnike, sveče, ki so jih darovali trgovci in tovarnarji mesta Avellanede. Kar je bilo gotovo prav čedno in fletno, vredno vse hvale, odobravanja, posnemanja in zahvale. V marsikaterem očesu sem opazil solzo hvaležnosti. Ali praznik Marije Vnebovzete je samo enkrat na leto! Če so obdarovanci res potrebni, kdo pa se jih spomni druge dni? In da so pomoči potrebni, jim je treba samo pogledati v obraz in oči.

+++

Po vladni statistiki imamo v Argentini par sto tisoč brezposelnih, par sto tisoč ljudi, ki si tudi pri najboljši volji ne morejo zaslužiti svojih življenjskih potrebščin s poštenim delom. Zato se mi je zdela tako izredno važna in dalekosežna razprava v argentinskem parlamentu, kako pomagati tem bednim ljudem, ki vsaj v veliki meri niso ničesar zakrivali. Toda, kljub bobnečemu govorjenju, se je omejila vladna pomoč doslej komaj na par tisoč brezposelnih. Ljudje smo res trdi, neusmiljeni in neverjetno samoljubni. Samo tisti bič vidimo, ki ga na svojem hrbtu čutimo. Dostikrat smo taki tudi verni, ki bi nam morale vedno doneti v uho Jezusove besede: »Bodite usmiljeni, da boste usmiljenje dosegli.« Kaj šele neverni.

Medtem, ko se mi veselimo in se za tako nadlogo nič ne zmenimo, pa se mi zdi, da je človeška beda, posebno brezposelnost, za katero

smo tako gluhi, kakor mogočen režiser, ki nam pripravlja strahotno žaloigro. Smrt posameznikov, tako strašno se množeča blaznost, degeneracija nedolžnih otrok, bolezni, zvečana umrljivost, to niso še najhujši prizori iz žaloigre, ki nam jo režira brezposelnost, krvavi režiser...

Kje bi bilo lažje pomagati brezposelnim kakor prav v Argentini? Saj so vendar zakladi te neizmerne »Srebrne dežele« še neprecenjeni. Samo malo dobre in trdne volje je treba, pa se bodo spet razmajale one roke, ki danes brezposelne počivajo, na stečaj se bodo spet odprla vrata dežele in geslo velikega argentinskega državnika bo šlo spet svojo pot naprej: »Gobernar es poblar« – vladati se pravi, deželo obljuditi! Saj je v Argentini dovolj dela in jela ne samo za nas, ampak še za mnoge, mnoge milijone ljudi.

+++

Tisti, ki moremo, smo dolžni pomagati ubogim brezposelnim! Ni pošteno, gledati na druge, češ, kadar bodo dali ti, ki imajo, potem bom prišel pa še jaz na vrsto. Saj vemo, da so tako trda nekatera človeška srca, da bi preje pomrli vsi brezposelni in potrebni, predno bi se omehčala. In vedimo, da deset centavov ni dovolj, če hočemo pomagati potrebnemu. Dobra beseda je velikokrat več vredna, kakor denar, čeprav je jasno, da sama lepa beseda tudi nikogar ne nasiti. Tudi z razpravljanjem, govorjenjem, je treba širiti smisel za pomoč brezposelnim, saj smo v zadnjem Debevčevem članku brali (pisec se nanaša na članek dr. Josipa Debevca: Umetnost in življenje, ki

je izšel tri tedne prej v reviji DŽ; op. ured.) koliko da lahko pomaga prava in lepa beseda ob pravem času.

Sam brezposelni – tudi Slovenci so med njimi in bodo brali te moje besede! – ne obupaj! Zgodovine se malo spomni! Kakšne nesreče so že velikokrat zajele ljudi, jih teple in pokončavale. Mislite na čase lakote, bolezni, zlasti kužne, strahotne vojske, ki so trajale tudi po trideset let. Mislite na strahote zadnje svetovne morije. Kako malenkostna je končno v primeri z njimi vsa današnja kriza, posebno kriza v republiki Argentini! Na svetu vse mine! Tudi nesreča nam utegne služiti h pridu, da bomo morda manj lahkomišelnih, ko se časi spremenijo. Za vsakim dežjem je doslej še posijalo sonce! ●

KRATKE NOVICE

V komunistični Sloveniji je bilo za opazovanje Edvarda Kocbeka angažiranih 69 ljudi, ki so v daljšem obdobju oddali 592 poročil, medtem ko je vohun Piette sam prinesel 171 poročil, sto strani več kot drugouvrščenci (*Mladika*)

Nacistični Gestapo je imel enega agenta na 3000 prebivalcev, Stasi, tajna policija komunistične Nemčije, pa enega na 63. (*Mladika*)

Leta 1952, ko se je boj proti krščanstvu v Sloveniji najbolj razmahnil, so na Akademiji za glasbo ukinili oddelek za orgle (cerkveni instrument!), nekaj orgel pa demontirali in jih odstranili. (*Mladika*)

Tokio. Japonski magnetni vlak je na preizkusni vožnji pri mestu Kofu dosegel hitrost 581 kilometrov na uro in s tem podrl svoj lastni prejšnji rekord. Preizkusov pa ne bodo več opravljali, saj prog za konstrukcije lahko zdrži brzino samo do 500 kilometrov na uro. (*Ave Maria*)

Sarajevo. Banjaluški škof Franjo Komarica je bil nominiran za Nobelovo nagrado za mir. Nominacijo sta podprla tudi pravoslavna in islamska stran. (*Ave Maria*)

Pariz. Po študiji, objavljeni v reviji "Prebivalstvo in prihodnost", bo epidemija aidsa v Afriki do leta 2050 znižala število prebivalcev za 20 odstotkov; samo v Južnoafriški republiki za štiri milijone. (*Ave Maria*)

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (7)

Koroška (Nadaljevanje in konec)

Znočilo se je. Plegli smo pod zasilnimi strehami in skušali zaspati, ko se je ulilo. Močan veter je nosil dež s tako silo, da je bilo v hipu vse polje eno samo blato. Najin šotor se je slabo obnesel. Komaj sva ulovila odejo, ki naj bi bila za streho, in se sredi naliva ozirala, kam naj bi se zatekla. Pod bližnjim tovarnjakom je bilo že vse polno ljudi. Do kože premočena sva se stisnila, kolikor sva mogla, pod kolesa, kjer je bilo še nekaj prostora. Zavila sva se v mokri odeji in skušala obdržati vsaj glavi pod vozilom. Skrčena sva se naslanjala na železne osi in tako kot tisoči drugih molče čakala, da nevihta poneha. Zdi se mi, da sem kljub vsemu kar kmalu zaspal. Zbudil sem se do kože moker in blaten, ko je že sijalo sonce.

Begunski vozovi na Koroški strani pod gradom Humberg. Na vozu spredaj, zaradi sonca pod odprtim dežnikom teta Mili, za njo mama.

Kljub temu je bilo jutro mrzlo. Treba se je bilo gibati, da se obleka posuši. Ker je bilo na polju veliko otrok, so se ljudje bali, da bodo izbruhnile bolezni. Pa ni bilo bolezni, le vedno novi begunci so se valili s ceste na polje. Nihče ni vedel, do kod vse sega procesija premočenih in premraženih beguncev.

Poiskal sem ata. Tudi on je bil ves premočen in na črni obleki je bilo videti blatne madeže. Prihajal je že od obhoda po taborišču. Spraševal je znance in neznance, če je kdo videl mamo. Nihče mu ni vedel povedati drugega, kakor že staro vest, da so konec kolone napadli partizani.

V nedeljo, 13. maja, me je poiskal ata in rekel: »Mama in tetka sta prišli.« Ni bilo veselja v njegovem glasu. Le skrb. Hotel sem steči, da bi ju pozdravil, pa me je ata ustavil. Povedal je, da sta obe silno izmučeni, da sta kakor odsotni, da ne govorita ... in da nikogar ne prepoznata.

Ko sem ju zagledal, sem skočil k njima in ju objel. Pa nista vrnila objema. Gledali sta me z odsotnimi očmi. Nista me poznali. Ata je stal ob strani in brez moči gledal na ženo in na svakinjo, ki sta sredi ljudi mokri in blatni gledali v prazno. Gibali sta se utrujeno kakor v sanjah. V očeh ni bilo leska ne življenja.

»Zmešalo se jima je ...« mi je šinilo skozi možgane. V bližini sem opazil znance iz Most. Žalostno, brez besed so nas opazovali. Niso vedeli, kako naj pomagajo. Upali so, da bo ubogo ženo pogled na moža in sina zdramil, a ko so videli, da ni tako, niso vedeli kaj početi. Atu so povedali, da sta v takem stanju že od drugega napada.

Blizu Tržiča so del kolone, v katerem je bila tudi skupina beguncev iz moščanske fare, napadli partizani. Kot sem slišal kasneje, so jih obstreljevali od daleč z minometi in tudi s strojnico, ki je bila, kot so trdili, le nekaj sto metrov od ceste. To je baje kmalu pregnal osamljen 'flak', ki je bil zagozden nekje v koloni. Mine so treskale kar naprej, sprva okoli ceste, potem pa vse pogostejše po njej. Ljudje so se skrili v obcestne jarke in leže čakali, da bi eksplozije prenehale. Tudi mama in tetka sta, tako kot ostali, legli v jarek. Voziček, ki sta ga privlekli s pomočjo gospoda kaplana Strancarja od doma, sta pustili sredi ceste ob vozu, na katerega sta se opirali. Tako sta ležali in čakali v strahu, kaj bo, ves čas, dokler niso gorenjski domobranci iz ene od bližnjih postojank pregnali partizanskih minometov. Na cesti je bilo razdejanje. Pobiti konji, prevrnjeni vozovi, razmetana prtljaga so na razmeroma majhnem kosu ceste ustvarili porazen vtis. Ljudje so pričeli iskati svoje imetje in ga nalagati na vozove, ki niso ►

Na vetrinjskem polju. Begunci si pripravljajo iz vej in odev zasilna prenočišča. Levo v črni obleki avtorjev ata Franc Kremžar, desno od njega predsednik slovenskega konsumnega društva Alojzij Kocmur.

bili poškodovani. Družine, ki so ostale brez vsega, so sprejemali na svoje vozove kmetje, katerih morda prej niso niti poznali. Smrtnih žrtev menda ni bilo in vsem se je mudilo, da bi čimprej nadaljevali pot proti Ljubelju, od koder ne bo več daleč do Angležev.

Mamin voziček je ležal prevrnjen ob razbitem kmečkem vozu, vse njeno imetje, kar ga je vzela s seboj na pot, je ostalo raztreseno po cesti. Sestri sta stali kot izgubljeni sredi klanca, dokler ju dobri ljudje niso posadili na voz.

Na redkih fotografijah iz tistih dni jih je ohranjenih nekaj, na katerih je videti begunske vozove in na enem od njih begunki, mamico in tetko, pod odprtim dežnikom, ki jima služi za sončnik. Kot toliko drugih je posnel tudi te fotograf Marjan Kocmur, sosed iz Most, ki je vso pot do Vetrinja vztrajno slikal z aparatom, od katerega se nikoli ni ločil. Njemu gre zahvala, da je ostalo od bega čez Ljubelj vsaj nekaj fotografskih posnetkov. Pripovedovali so, da se je med partizanskim obstreljevanjem kljub nevarnosti dvignil iz jarka, kjer je ležal kot vsi ostali begunci, da je lahko fotografiral. Sredi žvižganja krogel in treskanja min je brez vsakega kritja pritiskal na sprožilec svojega aparata. Šele ko je bilo napada konec, je opazil, da je v razburjenju pozabil odstraniti z leče zaslon. Tako so ostale slike o tem napadu le v spominu tistih, ki so ga doživeli.

Sredi Vetrinjskega polja me je pogled na mamo in teto polnil s tesnobo. Vedel sem, da sem jaz kriv njune nesreče.

Zaradi mojih prošenj in nasvetov sta šli od doma. Zdaj sta stali pod božjim nebom brez vsega, nebogljeni revi, begunki. Z atom sva se spogledala, a tokrat v njegovih očeh nisem opazil poguma in upanja.

Nekdo je pogrnil ob vozu odev, da sta mama in tetka lahko sedli na suho. Bili sta v svojih dežnih plaščih, tetka je stiskala k sebi torbico, mama jo je imela obešeno čez roko, ob nogah sta jima ležala dežnika. Tako sta sedeli druga ob drugi, brez besed,

brez izraza na obrazu, ko sem se poslovil od ata z izgovorom, da moram k četi. Odšel sem pomagat prijatelju pripravljat nov šotor za naslednjo noč. V resnici sem zbežal, ker me je tiščalo v grlu in sem vedel, da sem brez moči.

Tokrat sva postavila šotor iz vej nekoliko proč od drugih, prav na robu taborišča, kjer je bilo še nekaj trave. Ker je bila štabna četa bolj pojem kot stvarnost, ni nikogar zanimalo, kje sva. Potem sem se vrnil in skušal pomagati očetu pri postavljanju zavetja zanj, za mamico in za tetko. Nisem bil kaj prida v korist ne atu ne nikomur. Sosedje in gospod kaplan Ignacij Strancar so poskrbeli za našo družino. Sestri sta med tem taval kot izgubljeni med ljudmi, pa tu in tam sedli brez življenja in volje h kakemu kmečkemu vozu, ki jima je pomenil sredi preobljudenega polja - zatočišče.

Čez leta, po smrti tetke Mili, sem našel med njenimi papirji siv zvezek, v katerega je kasneje v taborišču s svinčnikom zapisala nekaj podatkov o svoji poti do Vetrinja. Tako sem izvedel, da sta z mamo zapustili dom 8. maja šele ob pol devetih zvečer. Iz Most sta odhajali v spremstvu gospoda Strancarja in nekaterih sosedov. Iz tetkinega zvezka, katerega je očitno vsaj deloma napisala po pripovedovanju drugih, izvemo tudi, da so na cesti pred Ljubeljem partizani še enkrat napadli begunce z minometi. Skozi predor sta šli sestri v popolni temi in brodili po blatu poldrugo uro, ker se je vrsta večkrat popolnoma ustavila. Vsega skupaj slaba stran s svinčnikom popisanega šolskega zvezka za pet strašnih dni.

Drugo jutro sta se mamica in tetka zbudili, sicer še vedno silno izmučeni, skoraj brez glasu, a z jasnim pogledom. Polagoma se jima je vrnila volja do življenja in tetki Mili tudi odsev nekdanjega humorja. Srečni smo bili, da smo spet skupaj. Tetka se je zelo razveselila kart, ki sem jih našel v sadovnjaku pod Ljubeljem.

Kmalu je dobil ata prostor za vse tri v bližnji tovarni, kjer so bili skupaj s stotinami drugih družin varni pred dežjem. S prijateljem sva tudi toliko okrepila svoj šotor iz vej, da je bilo mogoče spati v njem tudi ob slabem vremenu.

Z Mzagom sva bila prijatelja in sošolca že iz prvih razredov osnovne šole. Skupaj sva odrasčala in pri Rupretovih sem bil kot doma. Oče, razgledan in preudaren mož, je bil na železnici strojevodja, njegova žena Ela skrbna mama in gospodinja, mlajša sestra Lidija pa primerno živa punčka. Ko se je pojavila OF in z njo partizani, je oče Rupret gledal na vse to zelo kritično. Ni se vtikal v politiko, a kot železničar je komuniste dobro poznal in jim ni zaupal. Ko so prišli k njemu, naj bi z denarjem podprl OF, je to odklonil pa tudi jasno povedal, da ne odobrava komunističnih likvidacij. Zagrozili so mu, a mož kljub temu ni spremenil mišljenja. Nekoč, leta 1944, so postavili bombo pod ploščad njegove lokomotive. Raztrgala je njega in kurjača. Ni šlo za železniško sabotažo, marveč za premišljen umor. Človeka, ki je mislil z lastno glavo in se ni bal jasno povedati, kar je mislil, je bilo treba spraviti s poti vsem ostalim v svarilo.

Dalje prihodnjič

ZLATA POROKA

Zofije in Vinka

Lazarja

Vnedeljo, 6. junija 2004, smo praznovali zlato poroko naših staršev, mame Zofije, roj. Kavčič, in očeta Vinka Lazarja. Ta dan smo se zbrali prav vsi sorodniki, ki nas ni malo, saj mama Zofija izhaja iz številne družine šestih sester, od katerih so tri še žive, vsaka s svojo družino, ter brata, ki je že pokojni. Stari starši Kavčič so odšli v begunstvo in prišli v Argentino s štirimi hčera, ostala polovica družine pa je ostala v Sloveniji. Zapustiti so morali domovino, ker so jim grozili s smrtjo. Stari ata je med vojno in revolucijo nudil prvo pomoč tako domobrancem kot partizanom, saj so se k njim zatekli ranjenci iz obeh strani in nikomur ni odrekel pomoči. Tudi rožni venec so vsak večer molili skupno z vsemi, ki so k njim pribežali.

V Argentini so dobili prvo zatočišče na neki estanciji v Mercedesu, nato pa so se preselili v San Miguel. Dekleta so se tu poročila in potomstvo se je pomnožilo. Zofija je bila najmlajša izmed deklet.

Ata Vinko je moral od doma kot

16-letni fant. Bil je peti od šestih bratov. Imel je še dve sestri. Bil je na italijanski fronti in potem v Nemčiji kot vojni ujetnik. Veliko je moral pretrpeti skupaj s soborci. Tri njegove brate so pobili partizani, ko so se vračali domov.

Čisto sam je prišel v Buenos Aires. Tu se je seznanil z Zofijo Kavčič in se pred 50 leti z njo poročil. Rodili so se jima štirje otroci, trije fantje in eno dekle. Vsi so poročeni. Mama Zofija in ata Vinko imata sedaj že štiri vnuke. Vnuka Pablo in Ignacio ter vnukinji Victoria in Ema razveseljujejo njuna stara leta.

Kako majhen je ta svet oziroma, kako Bog vodi usode ljudi, nam pokaže tale dogodek: atova sestra Ivanka je po končani vojni spremljala več ljudi preko meje in jim s tem rešila življenje, med njimi Silvo Grilc. Ta se je nato poročila z Valentinom Pintarjem. Njuna hči Polona se je leta 1990 poročila z Vinkom, enim od Lazarjevih sinov. To se je zvedelo šele po tej poroki, po 45 letih...

Vinko Lazar

veselil šport, pred vsem odbojka in namizni tenis, kjer je bila zelo uspešna. Pri športu je spoznala svojega bodočega moža Silva Lipuščka, ki je bil prav tako Trnovčan in skoraj sosed.

Maja 1948 je prišla z očetom v Argentino in se naselila v Ramos Mejiji. Takoj je dobila zaposlitev v tekstilni tovarni Danubio. Julija 1949 se je poročila v sanhuški farni cerkvi s Silvom Lipuščkom. V San Justu sta si ustvarila svoj dom in kot pridna in podjetna Slovenca sta leta 1950 že odprla trgovino in delavnico za prodajo in popravila ur in vsakovrstnega nakita. Ljuba, kot pridna učenka svojega moža urarja, se je kmalu izučila poklica in potrebnih spretnosti za obratovanje trgovine. Med tem se jima je rodila kćerka Katica, čez tri leta Marjana in kasneje še Andreja.

Kot dobra organizatorka je sodelovala pri slovenski šoli in drugih organizacijah v sanhuškem Našem domu. Tam se je aktivno udeleževala vseh prireditev, od kulturnih in prosvetnih do zabavnih. Vedno je bila pripravljena na sodelovanje za dobro krajevne skupnosti. Ko je postala celo predsednica Našega doma, prva žena na tem mestu, se je posvetila z vsem srcem svoji nalogi. Če kdaj, je takrat prišel do izraza njen organizacijski talent. Nikoli ni prenehala z delom. Po moževi smrti je z vso energijo vodila naprej trgovino pa tudi vršila svoje obveznosti v krajevnem Domu. Njena ▶

ODŠLA JE Pavla Lipušček, roj. Kocjan

Gospa Pavla, v naši skupnosti poznana kot Ljuba, se je rodila 7. februarja 1930 v Ljubljani. Oče Pavel je bil zaposlen pri Zalogi šolskih knjig in ji je že v zgodnji mladosti vzbudil veselje do branja. Njena mama Tončka se je pa ukvarjala z vrtinarjo, kjer ji je Ljuba kot otrok pomagala pri gojenju zelenjave, ki so jo prodajali na ljubljanskem trgu.

Osnovno šolo je končala pri uršulinkah v Ljubljani. Ko je izbruhnila druga svetovna vojna, je začela z gimnazijo, ki je pa ni dokončala, ker se je maja 1945 umaknila z očetom pred komunisti v Avstrijo in od tam naprej v Italijo. Tu je šla skozi znana begunska taborišča Monigo, Servigliano in Senigallia, kjer je tudi končala srednjo šolo. V dijaških letih jo je

Duhovno življenje je objavilo

JANUAR

PRED 70 LETI (1935)

Duhovno življenje (DŽ) se bralcem predstavlja kot »splošno kulturna slovenska izseljenska družinska revija« in izhaja tedensko. Ustanovitelj in glavni urednik je izseljenski duhovnik Josip Kastelic. Prva letošnja revija nosi številko 73 in ima 32 strani.

V prvi letošnji številki je objavljen razglas **o evharističnem kongresu v Ljubljani** med 28. in 30. junijem, ki ga podpisujeta škofa dr. Gregorij Rožman in dr. Josip Srebrnič. Začne s temi besedami: »Ta sedanjí čas, ko je na svetu tako malo miru, srčne zadovoljnosti in tihe sreče, a toliko negotovosti,

velika ljubezen in zatočišče so bile Bariloče, kamor je skozi 40 let redno zahajala na oddih. Tam sta si z možem zgradila lepo hišo z namenom, da bi preživela svoj življenjski večer v kraju, ki ju je spominjal na nepozabno Slovenijo. Toda te želje se jima niso izpolnile. Najprej ji je umrl mož, nekaj let kasneje pa še hčerka Katica. Te izgube ni nikoli prebolela in je bila verjetno vzrok njene dolge in težke bolezni, ki je povzročila konec njenemu zemeljskemu življenju. Bilo je 26. novembra 2003, ko je njena duša prestopila v večnost in se srečala s svojim Stvarnikom. Prišla je končno domov, kjer nas čaka sreča, ki je dar našega dobrega skupnega Očeta.

Naj bo plemeniti in srčno dobri ženi bogat plačnik! ●

temnih slutenj in mračnih skrbi, ali ni kaj malo pripraven za tako veliko zunanje slavlje? A prav sredi težav in tegob teh težkih dni stoji naš Odrešenik Jezus Kristus kakor nekoč med trpečim ljudstvom ter nas vse, ki so nam oči kalne od skrbi in ušesa naglušna od tavanja, ljubeznivo vabi: 'Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil' (Mt 11, 28).«

Josip Kastelic bo odsoten iz Buenos Airesa do srede marca. Kot je sporočil v zadnji decembrski številki lista, je sprejel začasno duhovniško službo na estanciji La Porfía blizu Mar del Plate, kjer je počitniška kolonija neke buenosaireške sirotišnice. Zaradi tiskanja obširnih in s klíšeji bogato opremljenih števil DŽ v času evharističnega kongresa, ki je bil v Buenos Airesu lani oktobra, je namreč zašel v dolgove, ki jih more odplačati le na ta način. V urejevanju revije ga v času odsotnosti nadomešča Mirko Peljhan. Svoje bivanje na estanciji La Porfía opisuje Josip Kaselic v naslednjih letošnjih številkah DŽ. V detajlih opiše argentinsko pampo in posebej usodo otrok-najdenčkov v sirotišnicah.

V januarskih številkah DŽ je vrsta člankov, ki so jih posebej za revijo napisali **avtorji iz Slovenije**: Janko Mlakar *Usodepolna past*; dr. Fran Trdan *Oj Triglav, moj dom...*; dr. Jože Debevec *Dante*; prof. dr. Franc Jaklič *Baraga*. Sodelujejo tudi **avtorji iz Argentine**. Franc Dalibor nadaljuje z Argentinskimi filmi: *Moja hiša-moj grad* in *Argentina v številkah*; nepoznana avtorica (najbrž Marija Vodopivec iz Rosaria) priobčuje v nadaljevanjih *Slovenski ženski dom*, v katerem se poteguje

za dobrodelno in samopomočno ustanovo, ki naj bi pomagala slovenskim izseljenkam v Argentini ter bila usmerjena gospodarsko, zdravstveno, splošno socialno in narodnostno; Franc Kraševac objavlja zanimiv življenjepis *Ksaver Meško 60-letnik*.

»Te dni je prispelo v Buenos Aires četvero **slovenskih šolskih sester**, ki so se napotile v San Lorenzo de Santa Fé (poleg Rosaria), kjer bodo povečale svojo že več let obstoječo šolo. Posebno vesela pa se nam zdi novica, da pride že v krajšem času iz domovine šestero slovenskih šolskih sester v San Antonio de Padua poleg Buenos Airesa, kjer bodo osnovala deklško šolo, žal skraja argentinsko, ker so jih Argentinci pozvali in jim plačali pot; smo pa vendar gotovi, da bodo že v krajšem času tudi nam Slovencem veliko, veliko koristile. Dobrodošle!«

PRED 60 LETI (1945)

...IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI...

Iz uvodnika izseljenskega duhovnika Janeza Hladnika: »Mir bi pač vsakdo rad imel! Tudi tat noče, da ga kdo moti pri delu; krivičnež stori vse mogoče, da bi izvršil nemoteno svoje grde načrte; pohotnež skrije v temo in za zidove svoja pregrešna dejanja, ker hoče – mir... Ne le tisti, ki je po pravici prišel do svojega imetja, si želi miru, da bi mogel svoje pošteno delo nadaljevati, temveč tudi krivičnik, goljuf, oderuh, pijavka hoče biti nemoten v posesti svojega krivičnega blaga... Mir! Mir! Tako kričijo vsi, kadar ga želijo sebi, a vprašajmo se danes, katerih ljudi je

več, ali tistih, kateri kričijo po miru zato, da bi mogli naprej krivico delati – ali onih, katerim pravično pristojna mir po svetonočnem voščilu? Mir je obljubljen ljudem, ki so Bogu po volji, kateri živijo kot odrešeni kristjani. Odrešenik je prinesel mir kot nagrado tistim, kateri sprejmejo v celoti vso postavbo, ki jo je On prinesel. V celoti, pravim! Ne samo v tem, da k molitvi sklepa roke, temveč izpolni vse druge zapovedi:

Kar hočeš, da drugi tebi stori, tudi ti njemu stori!

S tisto mero merite, s katero hočete, da vam bo odmerjeno!

Boljše je krivico trpeti kot delati!

Nikar ne iščite sami sebe, temveč to, kar je drugemu v korist!

Bodite vedno voljni odstopiti svojo čast drugemu!

Ne terjajte od drugih, da vam služijo, pač pa bodite vedno pripravljeni storiti uslugo!

To so velike besede, ki so seme pravega božjega miru. Ker se danes ljudje nočejo po njih ravnati, temveč samoljubno in samopašno iščejo sami sebe in jim ni mari pravic in potreb bližnjega, zato je zraslo sovraštvo, zato je klika božjega miru zadušena v razkošnem plevelu tistega, kar ljudje imenujejo 'civilizacija, napredek, umetnost, humanitarnost, kultura, modernost, svoboda'.

MISIJSKA AKADEMIJA

Prireditve v pomoč salezijancu Mirkotu Rijavcu, misijonarju med indijanskim plemenom Jíbaros v Ekvadorju je bila 7. januarja v dvorani zavoda Don Bosco na ulici Solís 250. Zaradi hude vročine, ki je bila v tem času v Buenos Airesu, se je udeležilo le kakih 250 oseb, večinoma Slovencev. Program prireditve je obsegal razne deklamacije, petje slovenskega otroškega zbora in govor misijonarja. Pater Rijavec je pripovedoval o zanimivostih in težavah dela in življenja v misijonu, kamor je danes treba potovati peš in na muli 12 dni. Ta del Ekvadorja je po besedah misijonarja »prekrasna dežela, katera bi v resnici lahko postala 'Nova Slovenija', seveda

po nekaj letih naporenega dela sredi bohotnega pragozda, kjer klima nudi človeku vse pogoje produktivnega gospodarstva.«

DRUŠTVO »SLOVENSKA KRAJINA«

Društvo, ki združuje katoliške prekmurske rojake, je imelo 21. januarja svoj občni zbor. Sedaj ima 189 članov in članic. Na volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Štefan Časar, podpredsednik Karlo Sapač, tajnik Janči Cipot, podtajnik Jože Korpič, blagajnik Štefan Ritoper, podblagajnik Štefan Črnko, revizor Leo Lah, poverjeniki za socialni odsek Andrej Gomboc, Kolman Krajcar in Ludvik Berden, za petje Franc Bojnec in za dramatik Martin Kustec, gospodar Jože Matuš, za razsodišče Lovrenc Bočkor, Ludvik Fujs in Štefan Berden, za nadzorni odbor pa Adalbert Preininger, Franc Mekiš in Janez Hladnik.

ODLOMEK PISMA IZ LJUBLJANE

»Po začetnih izgredih je imel Tito po deželi zelo malo privržencev, več v mestih, verujoč v nacionalna komunistična gesla ali pa upajoč s toleranco premostiti prepad. Vso komunistično armado so leta 1943 cenili na 2000 mož s hrvatskimi uskoki vred. Toda mnogo je bilo pri njih prisiljenih, ker domov niso mogli (ubegle so komunisti pobijali), v internacijo (lakoto) pa niso hoteli. V srcu je bil ves narod z jugoslovansko vojsko in so težko pričakovali, kdaj bo Mihajlovič poslal svoje oddelke v Slovenijo. Organizirati večjo skupino Mihajlovičevcev pa ni bilo mogoče radi pomanjkanja orožja in hrane. Ko bi bila bela garda predčasno uskočila, bi to imelo usodne in katastrofalne posledice za narod, ker je narod simpatiziral z njimi in so Italijani za to vedeli. Kaj mislijo o bodoči Jugoslaviji? Predvsem, da bi že skoraj prišla. »Zlata je bila, a nismo vedeli,« se je izrazil neki kmet. Želi pa narod – kot vedno – samoupravno Slovenijo v okviru Jugoslavije in z večjim socialnim čutom.«

PRED 50 LETI (1955)

Slovensko dušno pastirstvo (SDP) v Argentini izdaja **revijo Duhovno življenje** (23. letnik) s prilogo za šolsko mladino *Božje stezice* (5. letnik) ter tedensko prilogo *Oznanilo* (7. letnik): konzorcij (Anton Orehar), urejuje pa uredniški odbor (dr. France Gnidovec in Jože Jurak).

1: Za novo leto so imeli rojaki v **Miramaru običajno božično duhovno obnovo**, ki jo je vodil Jože Jurak. Navzoči so bili tudi rojaki iz Buenos Airesa, ki so letovali v tamkajšnjem turističnem mestu. Miramarski rojaki resno mislijo na postavitev lastnega *Slovenskega doma*, za kar so zemljišče že kupili. Slovenska knjižnica, ki jo vodi Lojze Trpin, je dejansko gibalo verskega in narodnega delovanja v Miramaru.

2: **Novo mašo je daroval lazarist Leopold Zajc** v farni cerkvi v San Justo. Govoril mu je duhovniški sobrat Andrej Jerman CM, profesor Apostolske šole v Escobarju, pel pa je pevski zbor Gallus.

2: **Prvi študijski dan za univerzitetne študente** je organizirala slovenska KA. Predavanja so bila v kolegiju San Vicente de Paul na ulici Tequendama 3757, Buenos Aires: **Lik človeka v sodobni filozofiji in teologiji, Emigracija v vrtincu idejnih tokov** in pa **Slovenski narod in slovenski akademik**.

6: Slovenski dušni pastir **Vinko Flek se je poslovil** od svojih rojakov iz okolice fare San Fernando, kajti odhaja na mesto slovenskega izseljenskega duhovnika v Holandiji. Flek je skozi dve leti pisal za *Duhovno življenje* članke in ocene filmov ter seznanjal rojake s problemi iz delavsko-socialnega področja.

9: Tradicionalna slovenska **misijonska tombola** je bila tokrat na Pristavi v Moronu. Čeprav je prišla vročina do 42° C je bilo veliko udeležencev. Glavni dobitnik je bilo motorno kolo Siambretta.

22: **Študijski dan** slovenskih visokošolcev v Buenos Airesu se je vršil prvič. Predavanja v prostorih Društva Slovencev na Víctor Martínez 50 so imela tele naslove: *Lik človeka v sodobni filozofiji in teologiji, Emigracije v vrtincu idejnih tokov, Slovenski narod in slovenski akademik*. Navzoči so sklenili, da bodo s takimi srečanji nadaljevali. Ustanovili so *Zvezo slovenskih akademikov v Argentini*. Ustanovni občni zbor je izvolil komisijo, ki naj bi sestavila društvena pravila; tričlansko komisijo so sestavljali Marjan Eiletz kot predsednik ter Marko Kremžar in Milko Terčič.

Direktor *Slovenskega dušnega pastirstva Anton Orehar je obiskal rojake v notranjosti Argentine*. 9. januarja je bil v Cordobi, 16. v San Luisu, 23. v Mendozi, 30. pa v Rosario. Tam je prisostvoval svečanostim večnih zaobljub, ki jih je napravila s. Avgušтина Dolinar iz reda slovenskih šolskih sester. ●

NOVOLETNA

JANEZ KAČAR

V preteklost staro leto je zdrsnilo, minilo je, se ne povrne več.

Spominov meni mnogo je pustilo, veselih malo, žalostnih preveč.

Ali bo zdravja polno novo leto, mi bo prineslo srečo in denar?

Morda še kar imam, mi bo odvzeto, da revež večji bom kot še nikdar.

Ni važno, kaj z menoj se bo zgodilo, ko pride zemlja znova naokrog.

Edino glavno naj bi se spolnilo, da bil bi leto bliže Tebi, Bog!

idejne nasprotnike in celo možne politične konkurente v povojnem času. Povsod, ne samo pri nas, je prevladala logika revolucije. To se je dogajalo tudi drugod, v Franciji, še posebno v Parizu, ali v Italiji, posebej v Piemontu in Emiliji-Romagni. Poznavalci vedo povedati, da je tega nasilja bilo pri nas ob meji celo znatno manj kot drugod. O tem bi Slovenci lahko tudi marsikaj povedali in prav bi bilo, da bi zadeve razčistili, da se ne bi število žrtev napihovalo po mili volji priložnostnih politikov in komentatorjev, ki se v svoji vnemi ne zavedajo, da se smešijo.

Povojni režim v Jugoslaviji in Sloveniji je pojav zakrival; podobno so ravnali tudi slovenski in italijanski komunisti pri nas. Zdaj, ko bivši komunisti skušajo na vse kripelje utemeljiti svojo socialdemokratsko pot in izbiro, pa pride prav tudi avtokritika. Pri tem skušajo kolikor se da ublažiti lastno odgovornost za povojno nasilje, v katerega so bili vpleteni, zato tako radodarno govorijo o etničnem čiščenju v Istri. Kolikor več bi dokazali krivdo Slovencev in Hrvatov, toliko manjša bi bila njihova krivda. In tako skupaj s fašisti tolčejo po Slovencih. Tako je prišlo do novega vzdušja, ki je dalo desnici pogum, da se loteva te velike propagandne akcije, katere namen je zvrniti vso krivdo za nasilje na Slovence. Zato je projekt prevzela državna televizija, delo zaupala znanemu režiserju, ki si je pridobil ugled z delom o dobrotniku Perlasci, film snemajo v Črni gori s črnogorskimi igralci v vlogi hudobnih Slovencev... Ističasno s snemanjem poteka propagandna akcija, v kateri ne varčujejo s številkami o žrtvah. Končni rezultat bodo poslabšani odnosi med Ljubljano in Rimom, Slovenci, v prvi vrsti zamejci, pa bomo spet sinonim za komunistične morilce... In Slovenija molči. Mi že dolgo čakamo na izid bele knjige, ki bi na nekaj straneh prikazal v številkah žrtve in obseg materialne škode, ki so jo slovenskemu narodu povzročili Italijani s svojini napadom leta 1941 in zasedbo. Kdor seje veter, prej ali slej žanje nevihto.

Iz tednika *Novi glas*

Kdor seje veter, žanje nevihto

Film o fobjah, vračanje krivde in propaganda

Napovedano snemanje filma o fobjah nas ni preveč presenetilo, saj je jasno, da hoče desnica v Italiji izkoristiti ugodno konjunkturo za odmeven propagandni projekt, ki bi ji vrnil vsaj del že močno omajane naklonjenosti volivcev. Nihče ne zanikuje pravice Italijanov, da se spomnijo svojih žrtev zločinske vojne, ki so jo sicer sami sprožili, da bi zadostili svoji nori osvajalski žilici. Ponovno se je izkazalo, da, kdor drugim jamo koplje, sam pade vanjo. Pač pa lahko upravičeno dvomimo v dobronamernost projekta, ki je zamišljen tako, da sistematično in načrtno kviri odnose med državama ter znova ustvari pregrado zamer in očitkov med večino in manjšino ob meji. Desnica trdi, da je povojna Italija skušala zakriti in zamolčati nasilna obračunavanja med vojno in po njej. To gotovo ne velja za našo deželo, kjer se je na veliko govorilo in pisalo z običajnim pretiravanjem.

Nihče ne zanika, da se je nasilje res dogajalo, saj je bilo prizadetih tudi veliko Slovencev. Prav tako tudi nihče ne more zanikati, da je med žrtvami tudi več povsem nedolžnih ljudi, ki so se v nepravem trenutku znašli na nepravi strani ali celo samo na nepravem mestu. Gotovo je bilo tudi kaj osebnih obračunavanj in veliko maščevanj. Nasilje pač rodi nasilje. Daleč od tega, da bi ga opravičevali, toda ob prevratih se dogajajo take in tudi mnogo hujše stvari. Upamo si celo trditi, da so Slovenci ob razpadu italijanske vojske septembra 1943 celo pomagali italijanskim vojakom med begom in vračanjem v domovino, to se pravi, da niso gojili sovraštva do okupatorja. Ob koncu vojne, ko je partizansko gibanje popolnoma nadzorovala in vodila partija, je ta z doslednostjo skrajnežev začela izvajati svojo krvavo revolucijo. Zmagovita levica je pomanjkanje legalnosti v dneh prevrata povsod izkoristila, da je odpravila svoje

iz naše kronike

METKA MIZERIT

Pod geslom »Ena družina, ena moč« so Pristavčani v nedeljo, 24. oktobra, praznovali **37. PRISTAVSKI DAN**. Dopoldne so se zbrali na dvorišču; ob zvoku obeh himen sta predsednik Pristave Janez Jelenc in predsednica odseka Zveze slovenskih mater in žena Marta Golob dvignila argentinsko in slovensko zastavo. Nadica Grohar je napovedala program in povabila vse navzoče k sv. maši. Daroval jo je delegat dr. Jure Rode ob somaševanju krajevnega dušnega pastirja patra dr. Alojzija Kukovice. Pri pridigi je dr. Rode spomnil na ponižnost in pogum pričevanja naše vere.

Po sv. maši so se gostje zbrali v jedilnici pri skupnem kosilu. Popoldne je bil v dvorani kulturni program. Predsednik Pristave Janez Jelenc je nagovoril vse navzoče. Pozdravil je tudi predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj. Slavnostni govor je imela Maruša Zurc Čeč. Opisala je položaj slovenske skupnosti v današnjem času, ko že tretji rod deluje v njej. Vzpodbujala je vse navzoče, da bi ostali delavni člani skupnosti, držali skupaj ter se čutili povezani kot ena družina. Gospa Nadica Grohar je napovedovala program, ki je sledil. V slikah, filmu, petju in plesu so

nam predstavili Gorenjsko. Slišali smo Cankarjev spev Domovini. Otroški pevski zbor pod vodstvom prof. Marjane Jelenc je zapel: »Po jezeru bliz Triglava.« Na klavirju jih je spremljala gospa Anka Savelli Gaser. Folklorna skupina je zaplesala gorenjski svatovski ples. V filmu smo videli življenje na kmetih in delo na polju. Predstavili so čebelarstvo, pokazali gore in značilne gorske cvetlice. Otroci so zapeli: »Pozdravljam te gorenjska stran.« Na platnu smo videli Brezje in se spomnili papeževega obiska. Videli smo Vrbo, kjer je bil rojen Prešeren. Kulturni program je pripravil Dominik Oblak, film s slikami Andrej Golob, Sodelovali so še Saša Golob, Gusti Čop, Martin Križ in Marko Čop. Zvečer je bila prosta zabava s sodelovanjem skupine E.Q.E.

V četrtek, 21. oktobra, je bil sestanek **ZVEZE ŽENA – MATI v San Martinu**. Vodila ga je predsednica Marjeta Smersu Boltežar. Predaval je Tone Mizerit o temi: »Kam gre Argentina«.

Odseka ZSMŽ iz Slomškovega doma in Lanusa sta v torek, 26. oktobra, poromala v San Nicolás v svetišče Marije Kraljice rožnega venca. Zgodaj zjutraj so odpotovali v San Nicolás. Tam so

se udeležili sv. maše in molili za osebne in skupne namene. Zvečer so se vrnili na svoje domove z zavestjo, da bo Kraljica rožnega venca uslišala njihove prošnje. Romanje je organizirala Pavla Škraba.

V soboto, 30. oktobra, je v okviru **Kulturne akcije** predaval **ZNANSTVENIK DR. JANEZ ZOREC**. »Iskanje drugih osončij« je bilo naslov predavanju, ki je bilo v mali dvorani Slovenske hiše.

Večerja **NOGOMETNE EKIPE ZEDINJENE SLOVENIJE** je bila v soboto, 30. oktobra, v prostorih Našega doma v San Justu. Pireditve se je udeležilo veliko sorodnikov in prijateljev naših nogometašev. Na večerji so predstavili brošuro, ki so jo izdali ob priložnosti turneje v Sloveniji. Pokazali so tudi video s turneje in s tem zaključili svoje uspešno potovanje.

Rožni venec je najlepši pozdrav Mariji. Ta misel škofa Gregorija Rožmana je bila geslo letošnjega **SREČANJA MOLIVK IN MOLIVCEV** ter prijateljev gibanja **ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA**. Zbrali smo se v nedeljo, 31. oktobra, v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Pred Najsvetejšim smo molili svetli del skrivnosti rožnega

Skupina iz Slovenske vasi in Slomškovega doma v San Nicolasu v mestu »La Emilia«. Foto: Pavla Škraba

Skupina iz Slomškovega doma v San Nicolasu v mestu »La Emilia«. Foto: Pavla Škraba

venca. Sv. mašo za vse žive in pokojne člane gibanja je daroval g. Marjan Vidmar. V nagovoru je poudaril pomen te molitve tudi pri vzgoji, ki je v današnjem razkristjanjenem svetu še posebej težka in odgovorna. Duhovne poklice, duhovniške, redovniške in misijonske moremo le izmoliti. Molimo pa tudi za zvestobo in svetost tistih, ki so se za ta poklic že odločili. Po sv. maši je vse zbrane nagovorila gospa Marjetka Selan. Zahvalila se je g. Vidmarju za daritev sv. maše in za globoke misli. Posebej se je spomnila tistih molivk in molivcev, ki so letos umrli. Prosila je, naj bi umrle člane nadomestili novi. Nato je prebrala pričevanja nekaterih oseb, ki so se z molitvijo rožnega venca zatele po pomoč k Mariji in bile uslišane.

Po končani cerkveni pobožnosti smo se zbrali v veži pred dvorano, kjer so nam gospe postregle s čajem in pecivom. Po prijetnem domačem pogovoru smo se razšli z obljubo, da se bomo prihodnje leto zopet srečali.

Isto nedeljo, 31. oktobra, so **rojaki V SLOVENSKI VASI pripra-**

vili ASADO. Čisti dobiček je bil namenjen misijonarjem na Madagaskarju.

Sanmartinski odsek ZSMŽ je 27. septembra obiskal Jardín Japonés, kjer se je ob spremljavi vodičke seznani z mnogimi eksotičnimi drevesi in rastlinami, ter si ogledal nešteto raznobarnih azalej, ki krasijo ta park. Za zaključek so obiskale znamenito kavarno »Las Violetas«, ki je pravkar slavila svojo 120 obletnico.

V ponedeljek, **1. novembra, NA DAN VSEH SVETIH** je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj molitev treh delov rožnega venca, nato pa sv. maša za pokojne msgr. An-

tona Oreharja, prelata dr. Alojzija Starca in prelata Jožeta Škerbca. Na pokopališču v San Justu so bile molitve pri grobu duhovnikov Janeza Kalana in Gregorija Malija. Rojaki iz San Martina so se zbrali na pokopališču v Olivosu, Pablo Podestá in v Bologne. Sv. mašo so imeli v zavodu Presvetega Srca Jezusovega.

ŠOLSKI IZLET V GLEW je bil v soboto, 6. novembra. Udeležilo se ga je 285 otrok, ki jih je spremljalo 44 učiteljev in nekaj staršev. Najprej so imeli sv. mašo, ki jo je daroval g. Pavle Novak. Peli so otroci, za to je poskrbela ga. Mojca Jelenc;

na kitari pa jih je spremljala ga. Kristina Šenk. Po skupnem slikanju so imeli otroci kosilo, nato pa so se, razdeljeni po skupinah, igrali skupne igre. Pripravila jih je Veronika Berčič iz Baragove šole. Neimenovani dobrotnik je otrokom in učiteljem podaril sladoled, ki so ga bili vsi veseli. Otroci so se do večera igrali, potem pa so se zadovoljni in srečni vrnili domov.

10. OBLETNICA FOLKLORNE SKUPINE MARIBOR je bila v soboto, 6. novembra. V ta namen so pripravili nastop v Slovenskem domu v Carapachayu, kjer skupina deluje. Program prireditve je povezovala Helena

Nogometna ekipa ZS, ki je predstavljala Argentino na 2. turnirju izseljencev, ki se je vršil lansko leto v Sloveniji. Foto: Marko Vombergar

Srečanje molivcev in molivk Živega rožnega venca v Slovenski hiši. Gospod Marjan Vidmar je maševal in govoril na tem srečanju Foto: Stane Snoj

Žnidar v slovenščini in Ani Klemen v španščini. Podali sta kratko zgodovino plodnih desetih let. Voditeljica skupine je Ani Senovršnik Resnik. Ta večer so zaplesali ljubljanske plese, otroška skupina slovenske šole Josipa Jurčiča pa gorenjski ples. Argentinska folklorna skupina ECO je nastopila s plesi s severa dežele. Folklorna skupina Maribor je predstavila dolenjske plese in zaplesala tudi na Avenikovo glasbo. Prisotni sta bili tudi španska in grška folklorna skupina, ki sta predstavili plese njunih dežel. Domača skupina je nato predstavila še tango, ki so ga lepo zaplesali. Predsednik Doma Franci Žnidar je skupini čestital k njihovem jubileju in se jim zahvalil za sodelovanje, saj so vedno popestrili prireditve v Domu.

52. ZVEZNI MLADINSKI DAN je bil v nedeljo, 7. novembra, na Pristavi. Za geslo svojega mladinskega dne so si mladi izbrali stavek: »Zgradili so prihodnost«. Ze zgodaj zjutraj so pričeli s tekmovalni. Fantje so se pomerili v nogometu, dekleta pa v odbojki. Dopoldne so ob petju obeh himen dvignili argentinsko in slovensko zastavo. Vse navzoče je pozdravil zvezni predsednik Andrej Drenik. Nato pa so se udeležili sv. maše, ki jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica, somaševal pa je g. Franci Cukjati, ki je pri nagovoru spodbujal mlade k delu v mladinskih organizacijah.

Po sv. maši so nadaljevali s tekami, proti večeru pa se je začel kulturni program. Mladi so se poklonili svojim prednikom, ko so na odru uprizorili naseljevanje Slovencev v Argentini, njihove začetne

težave in anekdote ter prilagajanje novim razmeram. Nastop je režirala Aleksandra Omahna. Prizor so spisali Martin Sušnik, Dani Kocmur in Aleksandra Omahna. Scenografijo je pripravil Tonči Pavlič. Slika je predstavljala pristanišče in hotel za priseljence, kjer so naši predniki preživeli prve dni svojega življenja v Argentini. Petošolci »RAST XXXIII.« so zaplesali dva argentinska plesa: zamba in escondido, mladinska folklorna skupina v gorenjskih narodnih nošah pa slovenski ples. Pripravila sta jih Emi Urbančič in Stanko Jelen. Mladini čestitamo k tako uspelemu mladinskemu dnevu.

V soboto, 13. novembra, je bila **ZAKLJUČNA SV. MAŠA SLOVENSKEGA SREDNJEŠOLSKEGA TEČAJA** ravnateljja Marka Bajuka v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Dijaki so se zbrali v razredih, kjer so jim razredniki razdelili spričevala. Skupno so odšli v cerkev k sv. maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati, somaševal pa g. Pavle Novak. Bogu so se zahvalili za vse prejete dobrrote v preteklem šolskem letu. G. Franci Cukjati je pri nagovoru naročil dijakom, naj se tudi med počitnicami zavedajo božje pričujočnosti in opravljajo svoje verske dolžnosti. Petošolce je spomnil na lepa doživetja v Sloveniji in naj pri izbiri poklica prosijo Svetega Duha za razsvetljenje.

Po sv. maši je spregovorila ravnateljica SSTRMB prof. Neda Vesel Dolenc. Z molitvijo se je zahvalila Bogu za vso pomoč med šolskim letom in opozorila dijake, naj si izprašajo vest, kako so med letom vršili svoje dolžnosti. Poslovala se je tudi od petošolcev RAST-i XXXIII. Najboljši dijaki so dobili knjižne na-

grade. Najboljši dijak prvega letnika je bil Tomaž Klemenčič; drugega A Marjanka Oblak, drugega B Mihaela Omahna; tretjega A Marjanka Grohar, tretjega B Marjana Rožanec; četrtega pa Jože Rožanec. S pesmijo smo zaključili sv. mašo in tudi letošnje šolsko leto. ●

Grob prelata JOŽETA ŠKERBICA, tudi dolgoletnega urednika Duhovnega življenja, na pokopališču v Škriljah.

malo za šalo...

»Dragi, kmalu bo minilo petin-
dvajset let, odkar sva se poročila.
Praznovati morava srebrno poroko.«

»Čuj, zakaj ne bi počakala še pet
let? In slavila bova tridesetletno voj-
no.«

+ + +

»Jože, kam pa neseš ti dve lube-
nici?«

»Domov, ženi.«

»Kako si ljubezniv! Zakaj pa dve?«

»Ker je rekla, da bi za eno lube-
nico dala pol življenja.«

+ + +

Odvetnik reče svoji novi stranki:

»Najprej vam moram pojasniti, da
sem zelo dober odvetnik, toda tudi
zelo drag. Za dva odgovora na zas-
tavljene vprašanje vam bom računal
štiristo eurov.«

»Kaj ni to malo preveč?«

»Mogoče res, toda ostalo vam je
samo še eno vprašanje.«

+ + +

Učiteljica: »Janezek! To mi je pa
že zelo sumljivo. Kadarkoli pišemo
kontrolno nalogo, manjkaš in nato
trdiš, da je zbolela babica.«

Janezek: »Učiteljica, imate čisto
prav!«

Učiteljica: »Kako to misliš?«

Janezek: »Tudi doma z očetom
že sumiva, da si babica bolezen iz-
mišljuje!«

+ + +

Obiskovalec na policijski postaji
zagleda na stenah izobešene tiralice
in vpraša:

»Kdo pa so tile ljudje?«

»To so kriminalci, ki jih iščemo?«

»Zakaj jih pa niste prijeli takrat,
ko ste jih slikali?«

+ + +

»Natakar, jaz sem že kar preveč
spil! Prosim, prinesite mi kaj, da se
bom streznil!«

»V redu! Takoj vam bom prinesel
račun!« ●

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Gorje zmagovalcu, če premaga napačnega sovražnika.
- Džihad – kdo bo zmagal, Bog ali Alah?
- Najbolj sovražimo tiste, ki se jih bojimo.
- Najraje pišem o temah, ki bi jih radi čim prej pozabili.
- Pameten človek se uči iz tujih napak, lastne pa prodaja.
- Hotel sem napisati aforizem o teroristih. Pa ni šlo. Računalnik se je zaštekjal, ustrašil se je.
- Če bi rojevali moški, bi bilo Slovencev še manj.
- Ne sprašujte se, kaj lahko vaša država stori za vas, ampak kako boste nagajali državi.
- V politiki imejte stališče in sicer čim bolj mehko.
- Ponižnim ne verjemite, pretvarjajo se.
- Vztrajal je na položaju samo zato, da bi poglobil svoje korenine.
- Veliko besed potrebuješ, da bi zakril, česar nisi hotel povedati.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar - **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dušno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - EE.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

KJE JE KAJ

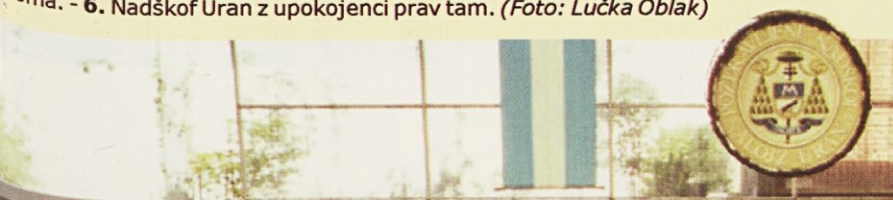
V novo leto – Lojze Kukovica	1
Evharistija, živa prisotnost Jezusa	
Kristusa v Cerkvi – p. Mirko Pelicon..	2
»Cerkve bom vodil, dokler bo	
Gospod to hotel in dopuščal!«	
- JUP	3
Cerkve v Evropi	4
PAVLIN II., oglejski patriarh in	
apostol Slovencev – Silvester Čuk ...	6
Alojz Uran – novi ljubljanski	
nadškof	7
Obisk msgr. Alojza Urana v	
Argentini – Metka Mizerit	8
Vatikan izdal svoj prvi	
»socialni katekizem«	12
Vprašujete – odgovarjamo	
– Lojze Kukovica	12
Hvala – Michel Quoist –	
Prevedla Metka Mizerit	14
Angel odprtosti – Anselm Grün	15
Vera nekaj takega kot filatelija?	
- Alojz Rebula	15
Ljubezen pokrije mnogo	
grehov – Prevedel in priredil	
Stane Snoj	16
Buttiglione: »Nisem	
fundamentalist«	17
Bolezen kot izziv – Anselm Grün	18
Življenje je staranje – Slavko Kaiser ..	19
O tem, kako so pridni ali poredni	
otroci pri sveti maši – Jurij Paljk	19
Slomšek zavetnik slovenskih	
učiteljev in katehetov – Marija Primc	20
Brezposelni – Franc Dalibor	21
Leto brez sonca – Marko Kremžar	23
Zlata poroka Zofije in	
Vinka Lazarja – Vinko Lazar	25
Odšla je Pavla Lipušek, roj. Kocjan	25
Duhovno življenje je objavilo	26
Novoletna – Janez Kačar	28
Kdor seje veter, žanje nevihto	28
Iz naše kronike – Metka Mizerit	29

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **KANADA:** Rado Krevs, 75 Trowell Ave, Toronto M6M, 1L5 Canada. - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Od vrha in od leve: Nadškof Alojz Uran v San Justu. - 1. in 2. V sanjuški stolnici. - 3. V dvorani Našega doma. - 4. in 5. Med množico na dvorišču Našega doma. - 6. Nadškof Uran z upokojenci prav tam. (Foto: Lučka Oblak)

Nadškof
Alojz Uran je
v cerkvi Marije
Pomočnice
v Ramos Mejiji
podelil
zakrament
sv. birme 102
birmancem.

Foto:
Marko Vombergar

